

Βρυξέλλες, 2 Απριλίου 2025
(OR. en)

7682/25

**Διοργανικός φάκελος:
2025/0084(COD)**

**COH 36
SOC 198
ENER 95
ENV 227
CADREFIN 27
CODEC 383**

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	2 Απριλίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 123 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 123 final.

σνημμ.: COM(2025) 123 final

Στρασβούργο, 1.4.2025
COM(2025) 123 final

2025/0084 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η ενδιάμεση επανεξέταση της πολιτικής για τη συνοχή παρέχει την ευκαιρία στα κράτη μέλη να ανακατευθύνουν τους πόρους της περιόδου 2021-2027 προς επενδύσεις σε αμυντικές ικανότητες και για την ανταγωνιστικότητα και τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ και για άλλες αναδυόμενες προτεραιότητες, συμπεριλαμβανομένων των στόχων της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία, υποβάλλοντας αντίστοιχες τροποποιήσεις προγράμματος στην Επιτροπή. Ωστόσο, το πλαίσιο για τις επενδύσεις της πολιτικής για τη συνοχή που καθορίζεται στους κανονισμούς για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (στο εξής: ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (στο εξής: ΤΔΜ) δεν ευθυγραμμίζεται επαρκώς με αυτές τις νέες προτεραιότητες. Επιπλέον, απαιτείται πρόσθετη ευελιξία για την επιτάχυνση των επενδύσεων σε αυτούς τους τομείς, ιδίως για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας της ΕΕ και όλων των περιφερειών της σε μια κρίσιμη γεωπολιτική συγκυρία, όπως αυτή που αντιμετωπίζει επί του παρόντος η ΕΕ. Η παρούσα πρόταση προβλέπει ορισμένες προσαρμογές των εν λόγω κανονισμών για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Ευθυγράμμιση των επενδύσεων της πολιτικής για τη συνοχή με τις νέες προτεραιότητες

Τα τελευταία έτη, η γεωπολιτική δυναμική χαρακτηρίζεται από βαθιά αβεβαιότητα, η οποία απαιτεί θεμελιώδη επαναξιολόγηση της στρατηγικής αυτονομίας, της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας της ΕΕ. Οι αλλαγές αυτές εξελίσσονται παράλληλα με την πράσινη, την κοινωνική και την τεχνολογική μετάβαση, οι οποίες αναδιαμορφώνουν ταχέως τον κόσμο γύρω μας. Οι προκλήσεις που θέτουν οι ταυτόχρονοι αυτοί μετασχηματισμοί αναλύθηκαν διεξοδικά στην έκθεση με τίτλο «Future of European Competitiveness» (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας), η οποία δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2024. Η έκθεση υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη να γεφυρωθεί το χάσμα καινοτομίας, να επιταχυνθούν οι προσπάθειες απανθρακοποίησης για την ενίσχυση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και να μειωθούν οι εξωτερικές εξαρτήσεις μέσω της διαφοροποίησης των αλυσίδων εφοδιασμού και της κλιμάκωσης της εσωτερικά παραγόμενης πράσινης ενέργειας και της πραγματοποίησης επενδύσεων στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, στην ψηφιοποίηση και σε κρίσιμους τομείς.

Ως απάντηση, έχουν ήδη δρομολογηθεί διάφορες σημαντικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ. Σε αυτές περιλαμβάνεται η «Πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη» (στο εξής: STEP), η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της τεχνολογικής υπεροχής της Ευρώπης, το «REPowerEU» που έχει ως στόχο τη μείωση της εξάρτησης από εξωτερικές πηγές ενέργειας και την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, την ολοκλήρωση παρεμβάσεων που είναι ήδη σε εξέλιξη μέσω προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή και ο «Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (MAA), που αποσκοπεί στη στήριξη διαρθρωτικών αλλαγών στα κράτη μέλη και σε περιφέρειες καθώς και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους.

Ως το κύριο επενδυτικό μέσο της ΕΕ εντός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (στο εξής: ΠΔΠ), η πολιτική συνοχής διαδραματίζει καίριο ρόλο στη στήριξη αυτών των προτεραιοτήτων. Προωθεί στοχευμένες επενδύσεις που συμβάλλουν στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζει τις αναδυόμενες προκλήσεις. Ωστόσο, το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τα κονδύλια της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2021-2027 καταρτίστηκε, αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης και εγκρίθηκε

πριν από τα διάφορα σημαντικά γεωπολιτικά και οικονομικά γεγονότα που έχουν έκτοτε αναδιαμορφώσει ορισμένες από τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ.

Ομοίως, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή αναπτύχθηκαν και εγκρίθηκαν εντός του ίδιου χρονικού πλαισίου, αντικατοπτρίζοντας συνεπώς τις προτεραιότητες που είχαν οριστεί εκείνη την περίοδο. Δεδομένου του εξελισσόμενου παγκόσμιου και περιφερειακού πλαισίου, η ενδιάμεση επανεξέταση του 2025 συνιστά κρίσιμη ευκαιρία για την αξιολόγηση της υλοποίησής τους και της αποτελεσματικότητας της συμβολής τους στις εξελισσόμενες προτεραιότητες. Η επανεξέταση αυτή θα συμβάλει στον προσδιορισμό του βαθμού στον οποίο τα προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή μπορούν να ανταποκριθούν άμεσα και γρήγορα στις ταχέως μεταβαλλόμενες πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές πραγματικότητες.

Ταυτόχρονα, είναι πλέον προφανές ότι η έγκαιρη υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2021-2027 αντιμετώπισε προκλήσεις οι οποίες δεν συνέβαλαν στην άμεση απορρόφηση και ταχεία εκταμίευση των κονδυλίων, με αποτέλεσμα να σημειωθούν καθυστερήσεις στην υλοποίησή τους σε σύγκριση με προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού. Οι καθυστερήσεις αυτές σημειώνονται σε μια περίοδο κατά την οποία οι ισχυρές και ταχείες επενδύσεις είναι απαραίτητες για τη στήριξη της οικονομικής ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

- Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προτείνει στοχευμένες τροποποιήσεις των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1056 και (ΕΕ) 2021/1058. Οι αλλαγές αυτές αποσκοπούν στην προσαρμογή των επενδυτικών προτεραιοτήτων στο εξελισσόμενο οικονομικό, κοινωνικό και γεωπολιτικό πλαίσιο, καθώς και στους στόχους μας για το κλίμα και το περιβάλλον, ενώ παράλληλα παρέχουν μεγαλύτερη ευελιξία και κίνητρα για τη διευκόλυνση και την ενθάρρυνση της ταχείας ανάπτυξης των απαραίτητων πόρων. Με τη βελτίωση του πλαισίου της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2021-2027, η ΕΕ μπορεί να διασφαλίσει ότι οι επενδυτικοί μηχανισμοί της παραμένουν ευέλικτοι και προσαρμόσιμοι, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις τρέχουσες και μελλοντικές προκλήσεις.
- Προκειμένου τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τις δυνατότητες που παρέχονται στην παρούσα πρόταση, η Επιτροπή προτείνει να τους επιτραπεί να υποβάλουν εκ νέου την πρότασή τους στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης εντός 2 μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας πρότασης τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058. Κάθε τροποποίηση προγράμματος που θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις νέες προτεραιότητες και δυνατότητες ευελιξίας δεν θίγει την εφαρμογή τυχόν μέτρων που εγκρίθηκαν βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2092 και τη συμμόρφωση των σχετικών προγραμμάτων με τις προτεραιότητες βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τη συμμόρφωση των προγραμμάτων με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ.

Ανταγωνιστικότητα και απανθρακοποίηση

Η Επιτροπή παρουσίασε στην πυξίδα ανταγωνιστικότητας, στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία και στο σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια μια συγκεκριμένη πορεία ώστε η Ευρώπη να ανακτήσει την ανταγωνιστικότητά της και να εξασφαλίσει βιώσιμη ευημερία, με την απανθρακοποίηση και την κυκλικότητα ως μοχλούς ανάπτυξης.

Ειδικότερα, οι ενεργοβόρες βιομηχανίες διαδραματίζουν καίριο ρόλο στις περιφέρειές μας και χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής στο πλαίσιο του αναπρογραμματισμού των κονδυλίων της ΕΕ. Οι εν λόγω βιομηχανίες αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, μεταξύ των οποίων το υψηλότερο ενεργειακό κόστος σε σύγκριση με τους παγκόσμιους ανταγωνιστές τους, η συνεχιζόμενη έλλειψη ανταγωνιστικότητας ορισμένων καθαρών τεχνολογιών, η επιβράδυνση

της ζήτησης σε ορισμένους από τους κύριους κατάντη τομείς, ο αυξημένος διεθνής ανταγωνισμός λόγω πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας και επιδοτούμενης παραγωγής σε τρίτες χώρες. Ως εκ τούτου, οι παράγοντες αυτοί υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα των ενεργοβόρων βιομηχανιών και αποδυναμώνουν τους στόχους απανθρακοποίησης και ανθεκτικότητας της Ευρώπης.

Τα κονδύλια της πολιτικής για τη συνοχή μπορούν ήδη να στηρίξουν επενδύσεις σε κλιματικούς στόχους, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, αλλά οι προσπάθειες θα πρέπει να επιταχυνθούν περαιτέρω προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η απανθρακοποίηση αποτελεί μοχλό για την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και την ευημερία των Ευρωπαίων. Δεδομένων των σημαντικών επενδυτικών αναγκών για την επίτευξη των στόχων που αφορούν την απανθρακοποίηση και την ανταγωνιστικότητα, τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν να επενδύουν σε έργα που συμβάλλουν άμεσα στην κλιματική και ενεργειακή μετάβαση σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, το οποίο θα συνεχίσει να εφαρμόζεται για να διατηρηθεί το επίπεδο των επενδύσεων που σχετίζονται με το κλίμα.

Θα πρέπει να καταστεί δυνατή η παροχή στήριξης για έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της STEP σε όλες τις περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων των περισσότερο ανεπτυγμένων περιφερειών των κρατών μελών της Ένωσης με κατά κεφαλήν ΑΕΠ πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, στον βαθμό που αυτό επιτρέπεται από τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, όπως ορίζονται στα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης, ιδίως στον βαθμό που οι εν λόγω επενδύσεις συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Ένωσης που καθορίζονται στις εφαρμοστέες κατευθυντήριες γραμμές, όπως το μελλοντικό πλαίσιο όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για καθαρή βιομηχανία (επί του παρόντος σε δημόσια διαβούλευση) και η ανακοίνωση για τα σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (στο εξής: ΣΕΚΕΕ)¹.

Επιπλέον, θα πρέπει να αρθούν άλλοι περιορισμοί που συνδέονται με τη STEP και αφορούν το ανώτατο όριο που έχει οριστεί στο 20 % των κονδυλίων του ΕΤΠΑ για αναπρογραμματισμό ενώ θα πρέπει να διαγραφεί η προθεσμία για την υποβολή τροποποιήσεων για τη STEP και τη λήψη πρόσθετης εφάπαξ προχρηματοδότησης. Αυτό αναμένεται επίσης να συμβάλει στην προώθηση επενδύσεων σε καινοτόμες καθαρές τεχνολογίες (παραγωγική ικανότητα και ανάπτυξη) που είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία, καθώς και σε άλλους σημαντικούς τομείς στήριξης για τους οποίους η STEP παρέχει σημαντικά κίνητρα.

Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί και να ενισχυθεί ο ρόλος και των μεγάλων επιχειρήσεων στην περιφερειακή ανάπτυξη, καθώς οι επιχειρήσεις αυτές κατευθύνουν την έρευνα, την καινοτομία, τη γνώση και τη μεταφορά τεχνολογίας προς άλλες εταιρείες και δημιουργούν ζήτηση και απασχόληση σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού. Με στόχο τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου της στήριξης της ΕΕ για την τόνωση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας, η Επιτροπή προτείνει επίσης να επεκταθούν οι δυνατότητες παροχής στήριξης για παραγωγικές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εκτός των ΜΜΕ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ σε περιπτώσεις όπου οι χρηματοδοτικοί πόροι χρησιμοποιούνται για 1) τη στήριξη επενδύσεων που συμβάλλουν στους στόχους STEP, 2) την ενίσχυση των βιομηχανικών ικανοτήτων για την προώθηση αμυντικών ικανοτήτων, 3) τη συμβολή σε αμυντικά έργα και 4) τη διευκόλυνση της βιομηχανικής προσαρμογής που συνδέεται με την απανθρακοποίηση

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας με την εσωτερική αγορά των κρατικών ενισχύσεων για την προώθηση της υλοποίησης σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (ΕΕ C 528 της 30.12.2021, σ. 10).

και τη στήριξη κυκλικών διεργασιών παραγωγής και προϊόντων, όπως στην αυτοκινητοβιομηχανία και σε ενεργοβόρες βιομηχανίες, στον βαθμό που αυτό επιτρέπεται από τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Μπορεί επίσης να παρασχεθεί στήριξη για επενδύσεις σε έργα που συμμετέχουν άμεσα σε ΣΕΚΕΕ, όπως έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) και την ανακοίνωση C(2021) 8481, σε επιχειρήσεις εκτός των ΜΜΕ. Η στήριξη των εν λόγω επιχειρήσεων πρέπει να διευκολυνθεί περαιτέρω στο πλαίσιο του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, μεταξύ άλλων με την κατάργηση της απαίτησης για ανάλυση αναγκών. Ως εκ τούτου, προτείνεται να επιτρέπεται στα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, να χορηγούν απευθείας στήριξη από το ΕΤΠΑ σε έργα που συμμετέχουν άμεσα σε σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και την ανακοίνωση C(2021) 8481.

Για την περαιτέρω ενίσχυση της μόχλευσης του InvestEU, του εμβληματικού προγράμματος της ΕΕ για την τόνωση των επενδύσεων σε στρατηγικούς και κρίσιμους κλάδους, καθώς και για την προώθηση των δυνατοτήτων μεταφοράς που προβλέπονται ήδη από τη νομοθεσία, η Επιτροπή προτείνει να καταστεί δυνατή η μεταφορά πόρων από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στις συνιστώσες κράτους μέλους του InvestEU για την υλοποίηση νέου χρηματοδοτικού μέσου InvestEU για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής για τη συνοχή.

Άμυνα και ασφάλεια

Δεδομένης της πρωτοφανούς γεωπολιτικής αστάθειας σε βάθος δεκαετιών, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει τώρα να λάβει κρίσιμες αποφάσεις για να διασφαλίσει την ετοιμότητα και την ασφάλειά της. Για να διασφαλίσει τη δική της άμυνα, η Ευρώπη πρέπει να είναι έτοιμη να εισέλθει σε μια νέα εποχή αυξάνοντας σημαντικά τη στήριξή της για την ανάπτυξη των αμυντικών ικανοτήτων, τη μείωση των εξαρτήσεων, την ανθεκτικότητα των υποδομών και την ανταγωνιστικότητα της αμυντικής βιομηχανίας της ΕΕ. Η προσπάθεια αυτή θα παράσχει στην Ένωση τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει την βραχυπρόθεσμη επείγουσα ανάγκη της παροχής στήριξης στην Ουκρανία, διασφαλίζοντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα της ηπείρου.

Η Επιτροπή έχει προτείνει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχέδιο άμεσης αντίδρασης —το REARM Europe— ύψους 800 δισ. EUR, με την ενεργοποίηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών μηχανισμών για την ταχεία και σημαντική στήριξη των επενδύσεων σε ευρωπαϊκές αμυντικές ικανότητες. Μεταξύ των μηχανισμών αυτών, ο προϋπολογισμός της Ένωσης μπορεί να συμβάλει περαιτέρω σ' αυτήν τη συλλογική προσπάθεια μέσω νέου ειδικού αμυντικού μέσου και μέσω της ενίσχυσης του προγράμματος για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (στο εξής: EDIP).

Για να συμπληρωθούν αυτά τα εργαλεία και να δοθούν περαιτέρω κίνητρα στα κράτη μέλη ώστε να στηρίζουν απευθείας επενδύσεις στον τομέα της άμυνας, είναι εξαιρετικά σημαντικό να είναι δυνατή η ταχεία κινητοποίηση των κονδυλίων της πολιτικής για τη συνοχή. Οι επενδύσεις αυτές θα ενισχύσουν την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και παράλληλα θα προωθήσουν την περιφερειακή ανάπτυξη και μεγέθυνση. Θα αποτελέσουν επίσης απάντηση στη διπλή πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι περιοχές της Ένωσης που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία και την Ουκρανία: ενίσχυση της ασφάλειας με ταυτόχρονη αναζωογόνηση των οικονομιών τους.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα πλαίσιο το οποίο παρέχει ευελιξία και χρηματοδοτική στήριξη, η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία δύο νέων ειδικών στόχων εντός του ισχύοντος πεδίου εφαρμογής της στήριξης από το ΕΤΠΑ. Ο πρώτος νέος ειδικός στόχος επιτρέπει στα

κράτη μέλη να αναπρογραμματίσουν στο πλαίσιο των προγραμμάτων τους για την περίοδο 2021-2027 στον στόχο «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» ποσά για την ενίσχυση των παραγωγικών ικανοτήτων των επιχειρήσεων στον τομέα της άμυνας χωρίς περιορισμούς όσον αφορά τη γεωγραφική θέση ή το μέγεθος της επιχείρησης. Οι παραγωγικές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εκτός των ΜΜΕ που πραγματοποιούνται σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδοτική στήριξη για έργα κοινού ενδιαφέροντος της αμυντικής βιομηχανίας στο πλαίσιο του EDIP και να ενισχύουν τις συνολικές ικανότητες άμυνας και ετοιμότητας της Ευρώπης. Ο δεύτερος νέος ειδικός στόχος σχετικά με την άμυνα συμβάλλει στην οικοδόμηση ανθεκτικών αμυντικών υποδομών ή υποδομών διπλής χρήσης για την ενίσχυση της στρατιωτικής κινητικότητας στην ΕΕ. Οι ειδικοί αυτοί στόχοι παρέχουν επίσης συνδρομή στις ανατολικές παραμεθόριες περιοχές.

Σύμφωνα με την πρόταση, τα κράτη μέλη, όταν χρησιμοποιούν το προτεινόμενο πλαίσιο, θα πρέπει να επωφελούνται από πρόσθετη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % των ποσών που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο της ειδικής προτεραιότητας και από τη δυνατότητα εφαρμογής ενωσιακής χρηματοδότησης έως και 100 % όσον αφορά και τους δύο ειδικούς στόχους —υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση προγράμματος υποβάλλεται εντός του 2025.

Οικονομικά προσιτή στέγαση (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής στέγασης)

Οι τιμές και τα ενοίκια των κατοικιών αυξήθηκαν σημαντικά τα τελευταία έτη. Ταυτόχρονα οι μισθοί δεν αυξήθηκαν με παρόμοιο ρυθμό. Η άνιση αυτή εξέλιξη έχει δημιουργήσει διευρυνόμενο χάσμα μεταξύ της διαθεσιμότητας οικονομικά προσιτής στέγασης και των αναγκών του πληθυσμού.

Οι μέσες τιμές των κατοικιών μειώθηκαν μετά το 2008 σε συνέχεια της οικονομικής ύφεσης, αλλά παρουσιάζουν σταθερή αύξηση σε ολόκληρη την ΕΕ από το 2013. Συνολικά, σημειώθηκε αύξηση κατά 59 % στην ΕΕ μεταξύ του 2013 και του τρίτου τριμήνου του 2024, η οποία είναι περίπου διπλάσια από την αύξηση του συνολικού επιπέδου τιμών (ΕνΔΤΚ) την ίδια περίοδο.

Η κλιμάκωση της αύξησης των τιμών των κατοικιών δεν συνοδεύτηκε από αντίστοιχη αύξηση των μισθών, με αποτέλεσμα να ασκείται σημαντική πίεση στην οικονομική προσιτότητα της στέγασης. Ο λόγος τιμής προς εισόδημα αυξήθηκε κατά περισσότερο από 15 εκατοστιαίες μονάδες μεταξύ του 2013 και του 2022 και, παρά τον μικρό βαθμό στασιμότητας που σημειώθηκε το 2023, εξακολουθεί να υπερβαίνει τον μακροχρόνιο μέσο όρο του.

Ενώ το ζήτημα ποικίλλει ως προς τη σοβαρότητα μεταξύ χωρών και περιφερειών, ο αντίκτυπος του είναι ευρύτατος. Το υψηλό κόστος στέγασης αναγκάζει πολλά νοικοκυριά να διαθέτουν δυσανάλογο μερίδιο του εισοδήματός τους σε ενοίκια ή ενυπόθηκα δάνεια, με αποτέλεσμα να μένουν λιγότερα για άλλες ανάγκες, όπως τα τρόφιμα, η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση —με κίνδυνο να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. Το 2023 ένα στα τρία νοικοκυριά που αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας δαπάνησε τουλάχιστον το 40 % του διαθέσιμου εισοδήματός του στη στέγαση. Οι τιμές των κατοικιών διαφέρουν επίσης μεταξύ αστικών και μη αστικών περιοχών. Οι τιμές των κατοικιών ως ποσοστό του εισοδήματος είναι υψηλότερες και αυξάνονται σταθερά από το 2015 στις μητροπολιτικές και άλλες αστικές περιοχές, ενώ παρέμειναν σταθερές σε άλλες περιοχές. Ο κοινωνικός αντίκτυπος αυτών των αριθμητικών στοιχείων είναι ευρύτερος, λαμβανομένου υπόψη ότι τα στοιχεία αφορούν και την έλλειψη στέγης για τους σπουδαστές και κατάλληλων κατοικιών για τις μελλοντικές νέες οικογένειες.

Η έλλειψη επαρκούς οικονομικά προσιτής στέγασης δημιουργεί σοβαρές δυσκολίες σε όλο και περισσότερα νοικοκυριά, αλλά ταυτόχρονα επηρεάζει και την ανταγωνιστικότητα. Πράγματι, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σε ορισμένες περιοχές αρχίζουν να αντιμετωπίζουν προβλήματα προσέλκυσης εργαζομένων, διότι το κόστος στέγασης και διαβίωσης στις περιοχές αυτές είναι δυσανάλογα υψηλό σε σύγκριση με το εισόδημα. Οι υψηλές τιμές ασκούν επίσης πίεση στις δημόσιες υπηρεσίες σε ορισμένες πόλεις λόγω των δυσκολιών προσέλκυσης βασικών δημόσιων υπαλλήλων (δασκάλων, νοσηλευτών, αστυνομικών κ.λπ.).

Στο πλαίσιο αυτό, οι πολιτικές κατευθύνσεις της Επιτροπής δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη στεγαστική πολιτική προτείνοντας μια συντονισμένη προσέγγιση με βάση το επικείμενο ευρωπαϊκό «σχέδιο οικονομικά προσιτής στέγασης». Στο πλαίσιο αυτής της συνολικής φιλοδοξίας, η Επιτροπή προτείνει τώρα να αντιμετωπιστούν οι αυξανόμενες επενδυτικές ελλείψεις στην οικονομικά προσιτή στέγαση, με το να επιτραπεί στα κράτη μέλη να αναπρογραμματίσουν, στο πλαίσιο των προγραμμάτων τους για την περίοδο 2021-2027, ποσά για τη στήριξη επενδύσεων που προωθούν την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγαση. Οι επενδύσεις στο πλαίσιο του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως αυτές τις νέες δυνατότητες που παρέχονται.

Ταυτόχρονα, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η στέγαση είναι ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή.

Η Επιτροπή προτείνει να συμπεριληφθούν αντίστοιχοι πρόσθετοι ειδικοί στόχοι σε τρεις στόχους πολιτικής, ώστε να παρασχεθεί ευελιξία στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες ανάλογα με τις δομές προγραμματισμού τους και την εστίαση των στεγαστικών παρεμβάσεων.

Προκειμένου να δοθούν κίνητρα για την εκ νέου ιεράρχηση των προγραμμάτων και της αξιοποίησής τους, και με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, προτείνεται τα κράτη μέλη, όταν χρησιμοποιούν το προτεινόμενο πλαίσιο, να επωφελούνται από ενωσιακή χρηματοδότηση 100 % και προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % των ποσών που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο της ειδικής προτεραιότητας. Με σκοπό να ενισχυθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων, το πεδίο εφαρμογής των παρεμβάσεων επιτρέπει πλέον να συμπεριλαμβάνονται δράσεις που συνδέονται με την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση του προγράμματος υποβάλλεται εντός του 2025.

Πρόσβαση στο νερό, βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και ανθεκτικότητα των υδάτων

Το νερό συνιστά ζωτικό πόρο για την ασφάλεια των τροφίμων, της ενέργειας και των οικονομικών μας συστημάτων, αλλά τόσο σε ενωσιακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο οι υδάτινοι πόροι αντιμετωπίζουν αυξανόμενες πιέσεις. Η αποτελεσματική διαχείριση των υδάτων είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Η κακοδιαχείριση, συμπεριλαμβανομένων της υπεράντλησης και της ρύπανσης, περιορίζει όλο και περισσότερο κρίσιμους τομείς όπως η γεωργία, η ενέργεια, η μεταποίηση και οι μεταφορές. Η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με αυξανόμενες επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, οι οποίες επιδεινώνουν τις υφιστάμενες πιέσεις στην ποιότητα των υδάτων, την ποσότητα των υδάτων και τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επείγον να ενισχυθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος και να βελτιωθεί η αποδοτική χρήση των υδάτων, να αντιμετωπιστεί η λειψυδρία και να σημειωθεί πρόοδος προς μια Ευρώπη ανθεκτική όσον αφορά τα ύδατα, στόχοι για τους οποίους απαιτούνται σημαντικές προσπάθειες και επενδύσεις. Ο τομέας των υδάτων της ΕΕ και ο τομέας της γαλαζίας οικονομίας είναι σημαντικοί οικονομικοί τομείς σε πολλές περιφέρειες, καθώς προάγουν την καινοτομία και διαφυλάσσουν τη δημόσια υγεία και τη βιωσιμότητα, π.χ. προσφέροντας προηγμένες λύσεις, όπως η αφαλάτωση, η επεξεργασία

των υδάτων, η επαναχρησιμοποίηση των υδάτων, η γαλάζια βιοτεχνολογία κ.λπ. Η παγκόσμια πρωτοπορία στις τεχνολογίες υδάτων ενισχύει το εξαγωγικό δυναμικό της ΕΕ και δημιουργεί θέσεις εργασίας σε όλες τις περιφέρειες της Ευρώπης.

Ως εκ τούτου, η ΕΕ πρέπει να προστατεύσει τα υδάτινα οικοσυστήματα και τις σχετικές υποδομές με κλιμάκωση των επενδύσεων και να εξετάσει τα ζητήματα της ύδρευσης και των σχετικών υποδομών με γνώμονα την εξασφάλιση της πρόσβασης και της παροχής νερού στους πολίτες και στις κοινωνίες μας σε όλες τις περιστάσεις.

Η ΕΕ έχει θεσπίσει ένα ισχυρό νομικό πλαίσιο για τη βιώσιμη και ασφαλή διαχείριση των υδάτων, αλλά είναι απαραίτητο να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος στην εφαρμογή και απαιτείται επειγόντως να αναληφθεί πιο αποφασιστική δράση. Για τον λόγο αυτόν, η ΕΕ θα παρουσιάσει στρατηγική της ΕΕ για την ανθεκτικότητα των υδάτων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025. Σύμφωνα με τη στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας, για την ανθεκτικότητα των υδάτων απαιτείται η μετάβαση από την αντιδραστική διαχείριση κρίσεων στην προορατική διαχείριση βάσει κινδύνου και την αυξημένη ετοιμότητα.

Κατά την περίοδο 2021-2027 πραγματοποιούνται επενδύσεις σχεδόν 13 δισ. EUR σε υπηρεσίες ύδρευσης και στη βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή. Ωστόσο, απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα για να εξασφαλιστεί επαρκής πρόοδος. Ως εκ τούτου, για να τονιστούν δεόντως η σημασία και η εστίαση των επενδύσεων στην ανθεκτικότητα των υδάτων, η Επιτροπή προτείνει να τροποποιηθεί η διατύπωση του ειδικού στόχου που σχετίζεται με τη διαχείριση των υδάτων στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 2 «Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας».

Θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις της πολιτικής για τη συνοχή σε βιώσιμες και ασφαλείς επενδύσεις, ιδίως με σκοπό τη συμβολή στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας ανθεκτικής στον τομέα των υδάτων, μέσω της αυξημένης αποκατάστασης των υδατικών συστημάτων, της ανάπτυξης λύσεων που βασίζονται στη φύση για τη μείωση του κινδύνου πλημμύρας και την αύξηση της ικανότητας των οικοσυστημάτων να αποθηκεύουν νερό, του βελτιωμένου ελέγχου της άντλησης υδάτων και της αυξημένης αποδοτικής χρήσης και επαναχρησιμοποίησης των υδάτων, της αυξημένης ψηφιοποίησης των υποδομών ύδρευσης, του μετριασμού των επιπτώσεων της ξηρασίας και της απερίμωσης, των πλημμυρών και των ακραίων καιρικών φαινομένων, καθώς και της συμμόρφωσης με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, την οδηγία για τα υπόγεια ύδατα, την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και την οδηγία για τα πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος. Προτείνεται τα κράτη μέλη, όταν χρησιμοποιούν το προτεινόμενο πλαίσιο, να επωφελούνται από τη δυνατότητα ενωσιακής χρηματοδότησης έως και 100 % και προχρηματοδότησης της τάξης του 30 % των ποσών που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο της ειδικής προτεραιότητας για αυτόν τον νέο ειδικό στόχο.

Ενεργειακή μετάβαση

Ένας άλλος τομέας στον οποίο οι επενδύσεις της πολιτικής για τη συνοχή συμβάλλουν στις προτεραιότητες της ΕΕ είναι η δράση για το κλίμα και η κλιματική μετάβαση, όπου η πολιτική επενδύει περισσότερα από 110 δισ. EUR. Δεδομένων των σημαντικών επενδυτικών αναγκών για την κλιματική μετάβαση, τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για την τήρηση της κλιματικής φιλοδοξίας των ταμείων.

Προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια και να επιταχυνθεί η μετάβαση σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και να προωθηθεί η καθαρή κινητικότητα, θα πρέπει να δημιουργηθεί νέος ειδικός στόχος για την προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, καθώς και για την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης με πόρους του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής.

Για τον σκοπό της επιτάχυνσης της ενεργειακής μετάβασης της βιομηχανίας, ιδίως σε ενεργοβόρους τομείς, η οποία είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ που αφορούν το κλίμα και για την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα της ΕΕ, η Επιτροπή προτείνει να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της στήριξης από το ΕΤΠΑ για την απανθρακοποίηση έργων που επιλέγονται στο πλαίσιο ενωσιακών μέσων, ιδίως έργων σε εγκαταστάσεις στις οποίες έχει απονεμηθεί «σφραγίδα κυριαρχίας» στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας που συστάθηκε από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ), και να μειωθούν οι διοικητικοί έλεγχοι για παρόμοια στήριξη στο πλαίσιο του ΤΔΜ.

Η αύξηση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας. Σύμφωνα με τη στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας και την έννοια της ετοιμότητας και της ασφάλειας ήδη από τον σχεδιασμό, είναι εξαιρετικά σημαντικό να εξασφαλιστούν βιώσιμες και τεκμηριωμένες επενδύσεις, βασισμένες σε κατάλληλα δεδομένα μοντελοποίησης για το κλίμα, ώστε να προστατευθούν τόσο οι ευάλωτοι πληθυσμοί όσο και η οικονομία και η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Ανατολικές παραμεθόριες περιοχές

Δεδομένων των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ανατολικές παραμεθόριες περιοχές μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, τα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» με τις περιφέρειες NUTS 2 που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία θα πρέπει να επωφελούνται από τη δυνατότητα εφάπαξ προχρηματοδότησης της τάξης του 9,5 % των κονδυλίων του προγράμματος και από ενωσιακή χρηματοδότηση κατά 100 %.

Μεγαλύτερη ευελιξία και απλούστευση για την επιτάχυνση των επενδύσεων

Στα μέσα της περιόδου προγραμματισμού 2021-2027, το επίπεδο των πληρωμών που έχουν αιτηθεί τα κράτη μέλη από την Επιτροπή είναι χαμηλό, λόγω συνδυασμού παραγόντων: της καθυστερημένης έγκρισης των κανονισμών που διέπουν την πολιτική της ανάγκης αντιμετώπισης διαδοχικών κρίσεων από την πανδημία COVID-19 έως τον πόλεμο κατά της Ουκρανίας και την ενεργειακή κρίση της πίεσης για κλείσιμο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού και της προτεραιότητας που δίνεται στην υλοποίηση των μέσων του NGEU, δεδομένου του συντομότερου χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους. Όλα αυτά, με τη σειρά τους, άσκησαν πίεση στις διοικητικές ικανότητες των αρχών των κρατών μελών για τον σχεδιασμό και την ταχεία υλοποίηση επενδύσεων. Παρά τη σημαντική επιτάχυνση που σημειώθηκε κατά το προηγούμενο έτος καθώς η επιλογή έργων προσέγγισε το 40 % των κονδυλίων, η εφαρμογή της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς σε ένα πλαίσιο όπου η Ένωση αντιμετωπίζει σειρά νέων προκλήσεων που απαιτούν ταχεία αντίδραση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει μια σειρά μέτρων με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της ευελιξίας και την απλούστευση της χρήσης της στήριξης της πολιτικής για τη συνοχή, με σκοπό την επιτάχυνση των επενδύσεων:

- Για να αποφευχθεί η καθυστέρηση της υλοποίησης προγραμμάτων λόγω εθνικών δημοσιονομικών περιορισμών και για να διευρυνθεί η χρηματοδοτική ικανότητα των κρατών μελών για την αντιμετώπιση των νεοαναδυόμενων προκλήσεων, η Επιτροπή προτείνει να παρασχεθεί εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 4,5 % από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής το 2026 σε όλα τα προγράμματα που ανακατανέμουν

τουλάχιστον το 15 % των πόρων τους για τις νέες προτεραιότητες στο πλαίσιο της διαδικασίας ενδιάμεσης επανεξέτασης. Το ποσοστό προχρηματοδότησης προτείνεται να αυξηθεί σε 9,5 % το 2026 για προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» που καλύπτουν μία ή περισσότερες περιφέρειες NUTS2 οι οποίες συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία. Για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ο κίνδυνος καθυστερήσεων και αντίστοιχης απώλειας κονδυλίων να μειώσει την προθυμία ανάληψης τροποποιήσεων προγράμματος και να διασφαλιστεί η ορθή υλοποίηση των σχετικών πράξεων, η Επιτροπή προτείνει την παράταση της προθεσμίας για τη χρήση των πόρων του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής και την παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας επιλεξιμότητας κατά ένα επιπλέον έτος. Η ευελιξία αυτή προτείνεται να διατίθεται μόνο για τα προγράμματα που προτείνουν τροποποιήσεις οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την ανακατανομή τουλάχιστον του 15 % των πόρων για τις νέες προτεραιότητες που καθορίζονται στην παρούσα πρόταση και στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, αφού εγκριθούν.

- Οι δαπάνες που σχετίζονται με προπαρασκευαστικές ενέργειες για μεταρρυθμίσεις θα είναι επιλέξιμες, μεταξύ άλλων για αυτοτελείς μεταρρυθμίσεις (δηλαδή που δεν συνοδεύονται από επενδύσεις).
- Για την περαιτέρω ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των πολιτικών και των μέσων της ΕΕ, προτείνεται να καλύπτεται και το ΤΔΜ από τον μηχανισμό της σφραγίδας αριστείας (συμπεριλαμβανομένης της σφραγίδας κυριαρχίας) και τη δυνατότητα απλουστευμένης διαδικασίας επιλογής δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, ώστε να παρέχεται στήριξη σε έργα που επιλέγονται στο πλαίσιο άλλων μέσων της ΕΕ, για τα οποία δεν διατίθεται επαρκής χρηματοδότηση. Δεδομένης της υψηλής ζήτησης για το Ταμείο Καινοτομίας και του ιστορικού επιδόσεών του στη στήριξη έργων που είναι επαρκώς ώριμα και έχουν σημαντικές δυνατότητες μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και τα οποία είτε επιδεικνύουν εξαιρετικά καινοτόμες τεχνολογίες, διαδικασίες ή προϊόντα είτε αποσκοπούν στην κλιμάκωση καινοτόμων τεχνολογιών, διαδικασιών ή προϊόντων για την επίτευξη της ευρείας εμπορικής ανάπτυξής τους σε ολόκληρη την ΕΕ, η Επιτροπή προτείνει επίσης την ευθυγράμμιση με τις δυνατότητες για έργα που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας και την προσθήκη αντίστοιχης στοχευμένης διάταξης που επιτρέπει την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση ή την καύση ορυκτών καυσίμων, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω έργα έχουν λάβει σφραγίδα κυριαρχίας στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας.
- Η Επιτροπή, αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο των πόλεων στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ, στην αντιμετώπιση των τοπικών προκλήσεων και στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών για την προώθηση της ισορροπημένης περιφερειακής ανάπτυξης, προτείνει την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας με την εισαγωγή της δυνατότητας ανακατανομής πόρων από το ΕΤΠΑ στην εν λόγω πρωτοβουλία. Τα ποσά αυτά θα στηρίζουν δράσεις προς όφελος των κρατών μελών που προβαίνουν σε ανακατανομή. Η Επιτροπή προτείνει επίσης τη δημιουργία σφραγίδας αριστείας για την Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία, ώστε να καταστεί δυνατή η παροχή στήριξης στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή σε έργα της πρωτοβουλίας που επελέγησαν αλλά δεν έλαβαν χρηματοδότηση λόγω ανεπαρκών πόρων. Τα κράτη μέλη θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να ανακαταναείμουν τους πόρους του ΕΤΠΑ από τα προγράμματά τους στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στο Μέσο Διαπεριφερειακών Επενδύσεων Καινοτομίας,

εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν μεγαλύτερη ευελιξία στη χρήση των πόρων. Οι ανακατανομές αυτές πραγματοποιούνται εντός του ίδιου ταμείου, του ΕΤΠΑ και, ως εκ τούτου, προτείνεται να μην συνυπολογιστούν στα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Με στόχο τη διευκόλυνση της επιτυχούς και αποτελεσματικής υλοποίησης του ΓΔΜ, η Επιτροπή προτείνει την άρση των ισχυόντων περιορισμών για την τροποποίηση των στόχων δεικτών στα σχέδια δίκαιης μετάβασης μετά την τροποποίησή τους σε συνέχεια της ενδιάμεσης επανεξέτασης. Οι περιορισμοί αυτοί μπορούν να αρθούν μόνο εάν δεν επηρεάζουν τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και τις δεσμεύσεις για σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση συνάδει με τους στόχους που ακολουθούν τα ταμεία της πολιτικής για τη συνοχή και περιορίζεται σε στοχευμένη τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση περιορίζεται σε στοχευμένη τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 και διατηρεί τη συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στα άρθρα 175, 177, 178 και 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Για να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να ευθυγραμμίσουν καλύτερα τα οικεία προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή με τις αναδυόμενες προτεραιότητες της ΕΕ, με παράλληλη διασφάλιση μεγαλύτερης ευελιξίας και απλούστευσης για την επιτάχυνση των επενδύσεων, προτείνονται τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1056. Το ίδιο αποτέλεσμα δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω δράσεων σε εθνικό επίπεδο.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση αποσκοπεί στην παροχή κινήτρων στα κράτη μέλη ώστε να ευθυγραμμίσουν περαιτέρω τα οικεία προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή με τις αναδυόμενες προτεραιότητες της ΕΕ και στην παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας και απλούστευσης για την επιτάχυνση των επενδύσεων. Τα μέτρα δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Ο κανονισμός είναι η κατάλληλη πράξη, καθώς προβλέπει άμεσα εφαρμοστέους κανόνες για τη στήριξη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/ έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Άνευ αντικειμένου

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Άνευ αντικειμένου

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Εκπονήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων για την προετοιμασία της πρότασης για τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056. Οι περιορισμένες και στοχευμένες αλλαγές δεν απαιτούν χωριστή εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Άνευ αντικειμένου

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση αφορά τα προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου 2021-2027 και θα έχει ως αποτέλεσμα την καταβολή πρόσθετης προχρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ το 2026. Η εν λόγω πρόσθετη προχρηματοδότηση θα οδηγήσει στην εμπροσθοβαρή κάλυψη των πιστώσεων πληρωμών στο 2026 σε σύγκριση με ένα σενάριο μη αλλαγής πολιτικής και είναι δημοσιονομικά ουδέτερη για τη διάρκεια της περιόδου 2021-2027. Με βάση την εκτιμώμενη απορρόφηση της πρότασης, η συνολική πρόσθετη προχρηματοδότηση που θα καταβληθεί το 2026 ανέρχεται σε 16,1 δισ. EUR. Ταυτόχρονα, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων πληρωμών και των αλλαγών εκτέλεσης, οι καθαρές δημοσιονομικές επιπτώσεις εκτιμώνται σε 3,6 δισ. EUR, τα οποία θα συμπεριληφθούν στο σχέδιο προϋπολογισμού του 2026. Η δυνατότητα υποβολής αίτησης για αυξημένο ποσοστό ενωσιακής χρηματοδότησης για επενδύσεις στην άμυνα, τη στέγαση, την ανθεκτικότητα των υδάτων, ορισμένες ενεργειακές υποδομές και για προγράμματα που καλύπτουν ανατολικές παραμεθόριες περιοχές θα οδηγήσει επίσης σε μερικώς εμπροσθοβαρή καταβολή πληρωμών, ακολουθούμενη από χαμηλότερες πληρωμές σε μεταγενέστερο στάδιο, καθώς το συνολικό κονδύλιο παραμένει αμετάβλητο. Ο πραγματικός δημοσιονομικός αντίκτυπος του αυξημένου ποσοστού συγχρηματοδότησης σε ετήσια βάση θα εξαρτηθεί από την απορρόφηση από τα κράτη μέλη και τον ρυθμό υποβολής των αιτήσεων πληρωμής.

Η προτεινόμενη τροποποίηση δεν απαιτεί αλλαγές στα ετήσια ανώτατα όρια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές, όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η εφαρμογή του μέτρου θα παρακολουθείται και θα υποβάλλονται σχετικές εκθέσεις στο πλαίσιο των γενικών μηχανισμών υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η πρόταση περιλαμβάνει την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΤΔΜ:

Ειδικοί στόχοι

Ανταγωνιστικότητα και απανθρακοποίηση

- Καταργείται ο περιορισμός του 20 % που έχει οριστεί για τον αναπρογραμματισμό των πόρων στους ειδικούς στόχους της STEP.
- Επιτρέπεται η παροχή στήριξης από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής σε επιχειρήσεις εκτός των ΜΜΕ, στον βαθμό που εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, όπως ορίζονται στα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης, για επενδύσεις που συμμετέχουν σε σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και την ανακοίνωση C(2021) 8481, ή όταν οι επιχειρήσεις διευκολύνουν τη βιομηχανική προσαρμογή που συνδέεται με την απανθρακοποίηση των διεργασιών παραγωγής και των προϊόντων. Επιπλέον, η δυνατότητα στήριξης μεγάλων επιχειρήσεων επεκτείνεται σε όλες τις περιφέρειες στο πλαίσιο των ειδικών στόχων STEP δυνάμει των στόχων πολιτικής 1 και 2, στον βαθμό που αυτό επιτρέπεται βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- Παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να μεταφέρουν πόρους από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής στη συνιστώσα κράτους μέλους του ταμείου InvestEU για τη χρήση τους στο νέο χρηματοδοτικό μέσο InvestEU, όπως περιλαμβάνεται στην πρόταση τροποποίησης του κανονισμού InvestEU [COM(2025) 84].
- Για σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ανακοίνωση C(2021) 8481, η διαδικασία επιλογής απλουστεύεται, καθώς οι διαχειριστικές αρχές είναι σε θέση, τηρουμένων των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, να χορηγούν απευθείας στήριξη από το ΕΤΠΑ για έργα που συμμετέχουν άμεσα σε ένα τέτοιο εγκεκριμένο σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.
- Διασφαλίζεται ότι οι επενδύσεις με χρηματοδότηση συνοχής αυξάνουν την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, καθώς το στοιχείο αυτό αποτελεί επίσης ουσιαστικό μέρος της διασφάλισης της ανταγωνιστικότητας.

Άμυνα και ασφάλεια

- Εισάγεται νέος ειδικός στόχος στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 1 για το ΕΤΠΑ και στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 3 για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής για τη στήριξη επενδύσεων στην αμυντική ικανότητα της ΕΕ και το πεδίο εφαρμογής της στήριξης τροποποιείται ώστε να καταστεί δυνατή η στήριξη επιχειρήσεων εκτός των ΜΜΕ για τους εν λόγω ειδικούς στόχους, στον βαθμό που αυτό επιτρέπεται βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Ο ειδικός στόχος στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 3 θα προωθήσει ανθεκτικές αμυντικές υποδομές ή υποδομές διπλής χρήσης για την ενίσχυση της στρατιωτικής κινητικότητας στην Ένωση. Επιπλέον, η Επιτροπή θα καταβάλει, πέραν της ετήσιας προχρηματοδότησης για τα προγράμματα, έκτακτη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % με βάση τους πόρους που διατίθενται για τους εν λόγω ειδικούς στόχους σε ειδικές προτεραιότητες και το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις εν λόγω προτεραιότητες ορίζεται στο 100 %.

Οικονομικά προσιτή στέγαση (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής στέγασης)

- Για την προώθηση των επενδύσεων σε οικονομικά προσιτή στέγαση, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής στέγασης, και για τη στήριξη των σχετικών μεταρρυθμίσεων, εισάγονται τρεις νέοι ειδικοί στόχοι για το ΕΤΠΑ και ένας για το Ταμείο Συνοχής. Για τους εν λόγω ειδικούς στόχους, η Επιτροπή θα καταβάλει, πέραν της ετήσιας προχρηματοδότησης για τα προγράμματα, έκτακτη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % με βάση τους πόρους που διατίθενται στις ειδικές προτεραιότητες και το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις ειδικές προτεραιότητες ορίζεται στο 100 %. Ταυτόχρονα, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η στέγαση είναι ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή.
- Επιπλέον, το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης τροποποιείται ώστε να καταστεί δυνατόν οι επενδύσεις σε οικονομικά προσιτή στέγαση και η στήριξη σχετικών μεταρρυθμίσεων να πραγματοποιούνται επίσης για τη στήριξη της εφαρμογής των εδαφικών σχεδίων δίκαιης μετάβασης.

Ασφαλής πρόσβαση στο νερό, βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και ανθεκτικότητα των υδάτων

- Η τροποποίηση του ειδικού στόχου σε «προώθηση της ασφαλούς πρόσβασης στο νερό, της βιώσιμης διαχείρισης και της ανθεκτικότητας των υδάτων» αντικατοπτρίζει τη στρατηγική σημασία της ανθεκτικής διαχείρισης των υδάτων για την ΕΕ. Με σκοπό τη συμβολή για την επιτάχυνση των επενδύσεων στον τομέα αυτόν, η Επιτροπή θα καταβάλει, πέραν της ετήσιας προχρηματοδότησης για τα προγράμματα, έκτακτη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % με βάση τους πόρους που διατίθενται στις ειδικές προτεραιότητες που στηρίζουν τον ειδικό στόχο και το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις ειδικές προτεραιότητες που στηρίζουν τους εν λόγω στόχους ορίζεται στο 100 %.

Ενεργειακή μετάβαση

- Προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια και να επιταχυνθεί η μετάβαση σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και να προωθηθεί η καθαρή κινητικότητα, θα πρέπει να δημιουργηθεί νέος ειδικός στόχος για την προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, καθώς και για την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης με πόρους του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής.

Ανατολικές παραμεθόριες περιοχές

- Δεδομένων των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ανατολικές παραμεθόριες περιοχές από την έναρξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, τα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» —που

χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής με περιφέρειες NUTS 2 που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία— θα πρέπει να επωφελούνται από τη δυνατότητα εφάπαξ προχρηματοδότησης της τάξης του 9,5 % και από ενωσιακή χρηματοδότηση κατά 100 %, εάν τα προγράμματα ανακατανείμουν τουλάχιστον το 15 % των πόρων τους στους νεοθεσπισθέντες ειδικούς στόχους και τη STEP. Όταν το αντίστοιχο πρόγραμμα καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους, οι εν λόγω δυνατότητες δημοσιονομικής ευελιξίας θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο εάν το πρόγραμμα που καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους είναι το μόνο πρόγραμμα στο κράτος μέλος που περιλαμβάνει τις σχετικές περιφέρειες NUTS 2.

Πόλεις

- Η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία ενισχύεται μέσω της παροχής της δυνατότητας απονομής σφραγίδας αριστείας σε καινοτόμες δράσεις που αξιολογήθηκαν και συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας, αλλά δεν κατέστη δυνατό να χρηματοδοτηθούν λόγω δημοσιονομικών περιορισμών και μέσω της παροχής της δυνατότητας στα κράτη μέλη να διαθέσουν μέρος του αρχικού εθνικού κονδυλίου τους από το ΕΤΠΑ στην Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία. Αυτή η ανακατανομή δεν συνυπολογίζεται για τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Περαιτέρω δυνατότητες ευελιξίας όσον αφορά την υλοποίηση

Θεματική συγκέντρωση

- Οι απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης του ΕΤΠΑ αναθεωρούνται προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εισαγωγή των νέων και τροποποιημένων ειδικών στόχων και των ειδικών στόχων που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού STEP. Ωστόσο, οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 σχετικά με τις επενδύσεις που σχετίζονται με το κλίμα θα εξακολουθήσουν να ισχύουν.

Ενδιάμεση επανεξέταση

- Προκειμένου τα κράτη μέλη να μπορέσουν να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τις νέες προτεραιότητες και τις δυνατότητες ευελιξίας, προτείνεται να τους επιτραπεί να υποβάλουν εκ νέου την πρότασή τους στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης εντός 2 μηνών από την έναρξη ισχύος των εν λόγω κανονιστικών τροποποιήσεων.
- Για να επιταχυνθεί η υλοποίηση του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, όλα τα προγράμματα που ανακατανέμουν τουλάχιστον το 15 % των πόρων τους στους νεοθεσπισθέντες ειδικούς στόχους και τη STEP θα λάβουν εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 4,5 % με βάση τον τροποποιημένο προϋπολογισμό του προγράμματός τους (με εξαίρεση τις περιφέρειες NUTS 2 που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία, οι οποίες επωφελούνται από την υψηλότερη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 9,5 %). Η πρόσθετη προχρηματοδότηση που σχετίζεται με τους ανωτέρω καθοριζόμενους νέους τομείς προτεραιότητας θα είναι συμπληρωματική.
- Επιπλέον, η καταληκτική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα των δαπανών παρατείνεται κατά ένα επιπλέον έτος για τα προγράμματα του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, για τα οποία τουλάχιστον το 15 % του κονδυλίου αναπροσανατολίζεται στους νέους τομείς προτεραιότητας.
- Προκειμένου να παρασχεθεί ευελιξία όσον αφορά τον υπολογισμό της συνεισφοράς για το κλίμα, όταν σημειώνεται υπέρβαση της συνεισφοράς για το κλίμα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, είτε για το

Ταμείο Συνοχής είτε για το ΕΤΠΑ, το ποσό που υπερβαίνει τον στόχο μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της συνεισφοράς για το κλίμα για το άλλο ταμείο.

Περαιτέρω τροποποιήσεις που αποσκοπούν στον εξορθολογισμό της υλοποίησης:

- Η δυνατότητα των κρατών μελών να ανακατανέμουν πόρους από το ΕΤΠΑ στο Μέσο Διαπεριφερειακών Επενδύσεων Καινοτομίας.
- Η δυνατότητα στήριξης δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων.
- Η δεόντως αιτιολογημένη αναθεώρηση των τιμών-στόχων των δεικτών εκροών στο πλαίσιο τροποποίησης προγράμματος του ΤΔΜ, με παράλληλη διασφάλιση του ότι οι εν λόγω αναθεωρήσεις δεν επηρεάζουν τις δεσμεύσεις για μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και για σταδιακή εξάλειψη των ορυκτών καυσίμων.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 175, 177, 178 και 322,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα τελευταία έτη η γεωπολιτική δυναμική χαρακτηρίζεται από βαθιά αβεβαιότητα, η οποία απαιτεί θεμελιώδη επαναξιολόγηση της στρατηγικής αυτονομίας, της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας της Ένωσης, παράλληλα με τις προκλήσεις που απορρέουν από την πράσινη, την κοινωνική και την τεχνολογική μετάβαση. Οι ταυτόχρονοι αυτοί μετασχηματισμοί καταδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη να γεφυρωθεί το χάσμα καινοτομίας, να επιταχυνθούν οι προσπάθειες απανθρακοποίησης για την ενίσχυση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και να μειωθούν οι εξωτερικές εξαρτήσεις μέσω της διαφοροποίησης των αλυσίδων εφοδιασμού, της κλιμάκωσης της εσωτερικά παραγόμενης πράσινης ενέργειας και της πραγματοποίησης επενδύσεων σε κρίσιμους τομείς.
- (2) Ως το κύριο επενδυτικό μέσο της Ένωσης εντός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, η πολιτική συνοχής διαδραματίζει καίριο ρόλο στη στήριξη αυτών των προτεραιοτήτων. Προωθεί στοχευμένες επενδύσεις που συμβάλλουν στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζει τις αναδυόμενες προκλήσεις.
- (3) Το νομικό πλαίσιο για τα προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή προβλέπει ενδιάμεση επανεξέταση το 2025, η οποία προσφέρει μια χρονικά κατάλληλη και μοναδική ευκαιρία να αναπροσανατολιστούν τα προγράμματα στην αντιμετώπιση νέων προκλήσεων και ευκαιριών, να επιταχυνθεί η υλοποίηση και να αυξηθεί η

² EE C [...], της [...], σ. [...].

³ EE C [...], της [...], σ. [...].

αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά την ανταπόκριση τόσο στις παλαιές όσο και στις νέες προτεραιότητες της Ένωσης.

- (4) Η Επιτροπή παρουσίασε στην πυξίδα ανταγωνιστικότητας, στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία και στο σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια μια συγκεκριμένη πορεία ώστε η Ευρώπη να ανακτήσει την ανταγωνιστικότητά της και να εξασφαλίσει βιώσιμη ευημερία. Το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στηρίζουν ήδη επενδύσεις σε κλιματικούς στόχους, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η απανθρακοποίηση αποτελεί μοχλό για την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και την ευημερία των Ευρωπαίων, μεταξύ άλλων, αυξάνοντας τη στήριξη στους τομείς της καθαρής τεχνολογίας και της μετάβασης σε καθαρή ενέργεια, επενδύοντας σε έργα ενεργειακών υποδομών που μπορούν να διασφαλίσουν μια πραγματική Ενεργειακή Ένωση, καθώς και στηρίζοντας την απανθρακοποίηση των διεργασιών παραγωγής και των προϊόντων.
- (5) Δεδομένης της πρωτοφανούς γεωπολιτικής αστάθειας και της ανάγκης να διασφαλίσει η Ένωση τη δική της άμυνα, η χρηματοδότηση της πολιτικής για τη συνοχή θα πρέπει να κινητοποιηθεί άμεσα για την παροχή απευθείας στήριξης σε επενδύσεις σε αμυντικές ικανότητες. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να δημιουργηθούν νέοι ειδικοί στόχοι για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (στο εξής: ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴ για να χρηματοδοτηθούν βιομηχανικές ικανότητες στον τομέα της άμυνας και για να παρασχεθεί η δυνατότητα πραγματοποίησης επενδύσεων σε ανθεκτικές υποδομές άμυνας ή διπλής χρήσης με σκοπό την προώθηση της στρατιωτικής κινητικότητας, σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω ταμείων. Οι βιομηχανικές ικανότητες για την προώθηση αμυντικών ικανοτήτων θα πρέπει να σχετίζονται με την τεχνολογική ανάπτυξη και την παραγωγή αμυντικών προϊόντων και άλλων προϊόντων για αμυντικούς σκοπούς, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του [σχεδίου] κανονισμού [xxxx] του Συμβουλίου για τη δημιουργία του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) μέσω της ενίσχυσης της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, ιδίως εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν τη δυνατότητα που προβλέπεται στο ισχύον νομικό πλαίσιο για οικειοθελή μεταφορά των πόρων που τους έχουν διατεθεί στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης σε προγράμματα υπό άμεση διαχείριση με στόχους άμυνας και ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, οι μεταφορές στο κονδύλιο στρατιωτικής κινητικότητας του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) θα διασφαλίσουν συντονισμένες παρεμβάσεις κατά μήκος των διαδρόμων στρατιωτικής κινητικότητας που επισημαίνονται στη λευκή βίβλο για την άμυνα.
- (6) Επιπλέον, για την ταχεία διοχέτευση ρευστότητας προκειμένου να καλυφθούν οι πλέον πιεστικές ανάγκες, ιδίως για επενδύσεις σε ενισχυμένες αμυντικές ικανότητες, θα πρέπει να προσφερθούν πρόσθετες δυνατότητες χρηματοδότησης. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν πρόσθετη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % των ποσών που έχουν προγραμματιστεί βάσει ειδικών προτεραιοτήτων για την άμυνα στο πλαίσιο των αντίστοιχων στόχων πολιτικής του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής και η δυνατότητα εφαρμογής ποσοστού συγχρηματοδότησης από την Ένωση έως και 100 %.

⁴ EE L 231 της 30.6.2021, σ. 60.

- (7) Το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορούν ήδη, στο πλαίσιο των αντίστοιχων πεδίων εφαρμογής τους, να στηρίζουν επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (στο εξής: STEP), η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της τεχνολογικής υπεροχής της Ευρώπης. Προκειμένου να δοθούν περαιτέρω κίνητρα για επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στους εν λόγω κρίσιμους τομείς, θα πρέπει να καταργηθεί ο περιορισμός της συνολικής συνεισφοράς του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής στις εν λόγω προτεραιότητες και να επεκταθεί η δυνατότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν υψηλότερη προκηματοδότηση για σχετικές τροποποιήσεις προγράμματος. Επιπλέον, οι δυνατότητες χρηματοδότησης παραγωγικών επενδύσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων STEP σε επιχειρήσεις εκτός των ΜΜΕ θα πρέπει να επεκταθούν σε όλες τις περιφέρειες. Ομοίως, οι εν λόγω επενδύσεις θα πρέπει επίσης να είναι δυνατές σε περιφέρειες στις οποίες διευκολύνουν τη βιομηχανική προσαρμογή που συνδέεται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών ικανοτήτων στο υπολογιστικό νέφος, της τεχνητής νοημοσύνης και της υπερυπολογιστικής, ή την απανθρακοποίηση και την κυκλικότητα των διεργασιών παραγωγής και των προϊόντων, όπως στην αυτοκινητοβιομηχανία ή στις ενεργοβόρες βιομηχανίες. Επιπλέον, η δυνατότητα που προβλέπεται για επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων STEP για χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων σε επιχειρήσεις εκτός των ΜΜΕ από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (στο εξής: ΤΔΜ) που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ χωρίς την ανάγκη και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα ανάλυσης αναγκών θα πρέπει να επεκταθεί σε όλες τις επενδύσεις.
- (8) Προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια, να επιταχυνθεί η ενεργειακή μετάβαση και η καθαρή κινητικότητα, οι επενδύσεις στο πλαίσιο της STEP και του μηχανισμού υποδομών εναλλακτικών καυσίμων θα πρέπει να συμπληρωθούν με τη δημιουργία νέου ειδικού στόχου για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 2 για την προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, καθώς και για την ανάπτυξη υποδομών φόρτισης. Για να επιταχυνθούν οι επενδύσεις σε αυτούς τους τομείς, οι προτεραιότητες που αφορούν ειδικά τον συγκεκριμένο ειδικό στόχο θα πρέπει να επωφελούνται από πρόσθετη εφάπαξ προκηματοδότηση της τάξης του 30 % των ποσών που έχουν προγραμματιστεί βάσει των εν λόγω προτεραιοτήτων και από τη δυνατότητα εφαρμογής ποσοστού συγχρηματοδότησης από την Ένωση έως και 100 %. Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να στοχεύουν στη μόχλευση μέγιστου ποσού ιδιωτικής χρηματοδότησης, κατά περίπτωση. Αυτή η ενισχυμένη επενδυτική προσπάθεια θα παράσχει τη δυνατότητα σε ενεργοβόρους τομείς να αποκτήσουν πρόσβαση σε περισσότερο σταθερές και διαφοροποιημένες πηγές ενέργειας σε μια λιγότερο κατακερματισμένη εσωτερική αγορά ενέργειας, στηρίζοντας με τον τρόπο αυτόν τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητά τους. Επιπλέον, η επέκταση της στήριξης του ΕΤΠΑ σε έργα απανθρακοποίησης επιτρέπει στις ενεργοβόρες βιομηχανίες να δώσουν προτεραιότητα σε καινοτομίες υψηλού αντίκτυπου που ευθυγραμμίζονται με τους κλιματικούς στόχους της ΕΕ.
- (9) Τα σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (στο εξής: ΣΕΚΕΕ) προκύπτουν από ένα μέσο κρατικών ενισχύσεων που απαιτεί διευρωπαϊκή συνεργασία για καινοτόμες τεχνολογίες ή πανευρωπαϊκές υποδομές. Τα ΣΕΚΕΕ είναι έργα που στηρίζουν και προάγουν διασυνοριακά έργα μεγάλης κλίμακας τα οποία θεωρούνται

⁵ EE L 231 της 30.6.2021, σ. 1.

απαραίτητα για την οικονομική ανάπτυξη, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Για να διευκολυνθεί η επιτάχυνση του σχεδιασμού νέων και της υλοποίησης των υφιστάμενων ΣΕΚΕΕ, η στήριξη από το ΕΤΠΑ για επενδύσεις σε έργα που συμμετέχουν σε ΣΕΚΕΕ, όπως έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) και την ανακοίνωση C(2021) 8481, θα πρέπει να επιτρέπεται σε όλες τις κατηγορίες περιφερειών. Επιπλέον, οι πράξεις που συμβάλλουν σε ΣΕΚΕΕ που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή θα πρέπει να επωφελούνται από απλουστευμένες διαδικασίες επιλογής.

- (10) Η οικονομικά προσιτή στέγαση αποτελεί μια ακόμη πρόκληση που έχει έλθει στο προσκήνιο λόγω της σημαντικής αύξησης των τιμών και των ενοικίων τα τελευταία έτη. Προκειμένου να δοθούν κίνητρα στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες ώστε να διπλασιάσουν τις επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, εντός των αντίστοιχων πεδίων εφαρμογής τους, για την κατασκευή και την ανακαίνιση του αποθέματος οικονομικά προσιτών κατοικιών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης, θα πρέπει να δημιουργηθούν νέοι ειδικοί στόχοι στο πλαίσιο διαφορετικών στόχων πολιτικής για να εξασφαλιστεί ευελιξία κατά τον προγραμματισμό στεγαστικών παρεμβάσεων βάσει ειδικών προτεραιοτήτων. Οι προτεραιότητες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα εφαρμογής ποσοστού συγχρηματοδότησης από την Ένωση έως και 100 % και να επωφελούνται από πρόσθετη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % των προγραμματισμένων ποσών, προκειμένου να μειωθεί η επιβάρυνση των δημόσιων προϋπολογισμών. Για παράδειγμα, οι επενδύσεις στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για το «Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους» θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως αυτές τις νέες δυνατότητες. Στο πλαίσιο των εν λόγω προτεραιοτήτων μπορεί επίσης να επιτρέπεται η χορήγηση στήριξης για τις δαπάνες που προκύπτουν από την προσωρινή μίσθωση εναλλακτικών καταλυμάτων για τους ενοίκους κατά τη διάρκεια της ανακαίνισης, καθώς και για δαπάνες για μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με τη στέγαση, όπως προπαρασκευαστικές εργασίες για τη βελτίωση της ρύθμισης της στεγαστικής αγοράς και την αδειοδότηση σε τοπικό και δημοτικό επίπεδο. Είναι επίσης σκόπιμο να αποσαφηνιστεί η στήριξη του ΤΔΜ στο πλαίσιο αυτό.
- (11) Το νερό διαδραματίζει ζωτικό ρόλο ως πόρος για την ασφάλεια των τροφίμων, της ενέργειας και των οικονομικών συστημάτων. Πρόκειται για μια άλλη βασική πτυχή της διασφάλισης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή. Δεδομένων των προκλήσεων που θέτει ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στους υδάτινους πόρους, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν περαιτέρω επενδύσεις στην ανθεκτικότητα των υδάτων. Είναι επείγον να ενισχυθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος και να βελτιωθεί η αποδοτική χρήση των υδάτων, να αντιμετωπιστεί η λειψυδρία και να σημειωθεί πρόοδος προς μια Ευρώπη ανθεκτική στον τομέα των υδάτων. Για τον σκοπό αυτόν απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να συμπεριληφθεί αναφορά στην ασφαλή πρόσβαση στο νερό, στη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και στην ανθεκτικότητα των υδάτων στον νέο ειδικό στόχο στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 2, ώστε να καταστεί δυνατή η προορατική διαχείριση βάσει κινδύνου και η αυξημένη ετοιμότητα. Οι ειδικές προτεραιότητες που καθορίζονται για τον εν λόγω ειδικό στόχο θα πρέπει επίσης να επωφελούνται από πρόσθετη εφάπαξ προχρηματοδότηση της τάξης του 30 % των προγραμματισμένων ποσών και από τη δυνατότητα ποσοστού συγχρηματοδότησης έως και 100 % προκειμένου να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις ζωτικής σημασίας στον εν λόγω τομέα.

- (12) Τέλος, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των επενδύσεων, είναι σημαντικό να επιτρέπεται η πληρωμή των δαπανών που σχετίζονται με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, ακόμη και όταν οι εν λόγω δαπάνες δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση των επενδύσεων.
- (13) Για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να πραγματοποιήσουν ουσιαστικό αναπρογραμματισμό στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης και να επικεντρώσουν τους πόρους σε αυτές τις νέες στρατηγικές προτεραιότητες της Ένωσης, θα πρέπει να αρθούν οι πρόσθετοι περιορισμοί. Όσον αφορά τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στα κράτη μέλη να προσμετρούν τα ποσά που προγραμματίζονται για νέες στρατηγικές προτεραιότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συμβάλλουν στους στόχους STEP, στα ποσά που απαιτούνται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης. Αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από έναν βαθμό ευελιξίας όσον αφορά τον υπολογισμό της αντίστοιχης συνεισφοράς για το κλίμα από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, με παράλληλη τήρηση των συνολικών απαιτήσεων του εν λόγω άρθρου. Επιπλέον, για να επιταχυνθεί η απανθρακοποίηση της βιομηχανίας, η οποία είναι αναγκαία για την επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ένωσης, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης, μέσω του ΕΤΠΑ, επενδύσεων που αποσκοπούν στην επίτευξη της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και από δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶, υπό την προϋπόθεση ότι τους έχει απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας. Ομοίως, όσον αφορά το ΤΔΜ, θα πρέπει να απλουστευθούν οι προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση των εν λόγω επενδύσεων. Επίσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια της στήριξης μεταξύ της χρηματοδότησης που χορηγείται υπό άμεση και επιμερισμένη διαχείριση, οι πράξεις που έχουν ήδη αξιολογηθεί στο πλαίσιο προγραμμάτων υπό άμεση διαχείριση και στις οποίες έχει απονεμηθεί από την Επιτροπή «σφραγίδα κυριαρχίας», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795, στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων δυνάμει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής, δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην εξαίρεση που αφορά τα ορυκτά καύσιμα. Θα πρέπει επίσης να παρασχεθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να συνεισφέρουν πόρους από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στη συνιστώσα κράτους μέλους του ταμείου InvestEU⁷ για τη χρήση τους μέσω του χρηματοδοτικού μέσου InvestEU που ορίζεται στο [άρθρο 10α του κανονισμού (ΕΕ) 2021/523]. Τέλος, προκειμένου να καταστεί δυνατός ο ολοκληρωμένος αναπρογραμματισμός προς τις νέες στρατηγικές προτεραιότητες στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν πρόσθετο χρόνο για να συμπληρώσουν την αξιολόγηση του αποτελέσματος της ενδιάμεσης επανεξέτασης και την υποβολή των σχετικών τροποποιήσεων προγράμματος. Αυτό θα πρέπει να ισχύσει και για τους πόρους του ΤΔΜ όταν περιλαμβάνονται σε πρόγραμμα μαζί με πόρους του ΕΤΠΑ ή του Ταμείου Συνοχής.

⁶ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

- (14) Προκειμένου να επιταχυνθεί η υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή γενικότερα και να παρασχεθεί η αναγκαία ρευστότητα για την υλοποίηση βασικών επενδύσεων, θα πρέπει να καταβληθεί πρόσθετη εφάπαξ προχρηματοδότηση για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής τόσο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» όσο και στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg), όταν ο αναπρογραμματισμός αφορά σημαντικό μερίδιο του συνολικού προγράμματος. Το ποσοστό προχρηματοδότησης θα πρέπει να αυξηθεί περαιτέρω για ορισμένα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» που καλύπτουν μία ή περισσότερες περιφέρειες NUTS2 οι οποίες συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία, δεδομένων των δυσμενών επιπτώσεων του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στις εν λόγω περιφέρειες. Προκειμένου να δοθούν κίνητρα για τον αναπρογραμματισμό προς βασικές προτεραιότητες στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, η πρόσθετη προχρηματοδότηση θα πρέπει να είναι διαθέσιμη μόνο όταν επιτυγχάνεται ένα ορισμένο όριο για την ανακατανομή των χρηματοδοτικών πόρων σε ειδικές κρίσιμες προτεραιότητες στο πλαίσιο αυτό.
- (15) Επιπλέον, προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο χρόνος που απαιτείται για τον αναπροσανατολισμό των επενδύσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης και να καταστεί δυνατή η βέλτιστη χρήση των διαθέσιμων πόρων, οι προθεσμίες για την επιλεξιμότητα των δαπανών καθώς και οι κανόνες αποδέσμευσης θα πρέπει να προσαρμοστούν για τα προγράμματα που πραγματοποιούν ανακατανομή των πόρων σε στρατηγικές προτεραιότητες στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατή η εφαρμογή μέγιστου ποσοστού συγχρηματοδότησης έως και 100 % σε προτεραιότητες για προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» που καλύπτουν μία ή περισσότερες περιφέρειες NUTS2 οι οποίες συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία, δεδομένων των δυσμενών επιπτώσεων του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στις εν λόγω περιφέρειες.
- (16) Η ενδιάμεση επανεξέταση θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση του κρίσιμου ρόλου των πόλεων στην επίτευξη πολλών στόχων της Ένωσης, παρέχοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ανακαταναείμουν χρηματοδοτικούς πόρους από το ΕΤΠΑ για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας που αναφέρεται στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058. Επιπλέον, προκειμένου να διευκολυνθεί η απορρόφηση βασικών καινοτόμων δράσεων που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι εν λόγω δράσεις θα πρέπει να επωφεληθούν από απλουστευμένη διαδικασία επιλογής για στήριξη στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή. Στα κράτη μέλη θα πρέπει να παρασχεθεί επίσης η δυνατότητα να ανακαταναείμουν πόρους του ΕΤΠΑ από τα προγράμματά τους στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στο Μέσο Διαπεριφερειακών Επενδύσεων Καινοτομίας που αναφέρεται στο άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 για την ενίσχυση της ευελιξίας στη χρήση των πόρων.
- (17) Προκειμένου να απλουστευθεί η υλοποίηση και να επιταχυνθούν οι επενδύσεις, είναι σκόπιμο να πραγματοποιηθούν πρόσθετες στοχευμένες αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη χρήση του ΤΔΜ. Ειδικότερα, η δυνατότητα απλουστευμένης διαδικασίας επιλογής για πράξεις στις οποίες έχει απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας θα πρέπει να επεκταθεί στο ΤΔΜ. Επιπλέον, οι περιορισμοί για την αναθεώρηση των στόχων θα πρέπει να αρθούν προκειμένου να παρασχεθεί η αναγκαία ευελιξία στο πλαίσιο των μεταβαλλόμενων συνθηκών υλοποίησης.

- (18) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή ο αναπροσανατολισμός των επενδύσεων σε κρίσιμες προτεραιότητες στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης και η απλούστευση της υλοποίησης πολιτικής με την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά αντιθέτως, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (19) Συνεπώς, οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (20) Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να καταστούν δυνατές κρίσιμες επενδύσεις, ιδίως σε αμυντικές ικανότητες στο πλαίσιο πιεστικών γεωπολιτικών προκλήσεων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:
- α) η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:
- i) στο στοιχείο α), προστίθεται το ακόλουθο σημείο vii):
- «vii) την ενίσχυση των βιομηχανικών ικανοτήτων για την προώθηση των ικανοτήτων διπλής χρήσης καθώς και των αμυντικών ικανοτήτων.»
- ii) στο στοιχείο β), το σημείο ν) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «ν) την προαγωγή της ασφαλούς πρόσβασης στο νερό, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων και της ανθεκτικότητας των υδάτων.»
- iii) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία xi) και xii):
- «xi) την προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση και σχετικών μεταρρυθμίσεων·
- xii) την προώθηση των ενεργειακών γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, καθώς και την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης.»
- iv) στο στοιχείο γ), προστίθεται το ακόλουθο σημείο iii):
- «iii) την ανάπτυξη ανθεκτικών αμυντικών υποδομών ή υποδομών διπλής χρήσης για την ενίσχυση της στρατιωτικής κινητικότητας στην Ένωση.»
- v) στο στοιχείο δ), προστίθεται το ακόλουθο σημείο vii):
- «vii) την προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση και σχετικών μεταρρυθμίσεων.»
- vi) στο στοιχείο ε) πρώτο εδάφιο, προστίθεται το ακόλουθο σημείο iii):

«iii) την ενίσχυση της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης, μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση, και της ανάπτυξης σχετικών μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τύπους εδαφών.»

vii) στην παράγραφο 1, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ειδικού στόχου που καθορίζεται στο στοιχείο γ) σημείο iii) επικεντρώνονται πρωτίστως, κατά περίπτωση, σε έναν ή περισσότερους από τους τέσσερις διαδρόμους προτεραιότητας της στρατιωτικής κινητικότητας της ΕΕ που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη στο παράρτημα II των στρατιωτικών απαιτήσεων για τη στρατιωτική κινητικότητα εντός και εκτός της ΕΕ, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις [18 Μαρτίου 2025 και με κωδικό αναφοράς ST 6728/25 ADD1]. Οι πράξεις που λαμβάνουν στήριξη και αποτελούν μέρος των εν λόγω διαδρόμων συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για τις υποδομές που καθορίζονται σε εκτελεστικές πράξεις βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153.»

β) στην παράγραφο 1α, το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι πόροι στο πλαίσιο του ειδικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο vi) και στοιχείο β) σημείο ix) προγραμματίζονται στο πλαίσιο ειδικών προτεραιοτήτων που αντιστοιχούν στον αντίστοιχο στόχο πολιτικής.

Η Επιτροπή καταβάλλει το 30 % των κονδυλίων για τις προτεραιότητες αυτές, όπως ορίζεται στην απόφαση για την έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος ως έκτακτη εφάπαξ προχρηματοδότηση επιπλέον της ετήσιας προχρηματοδότησης για το πρόγραμμα που προβλέπεται στο άρθρο 90 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 ή στο άρθρο 51 παράγραφοι 2, 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*. Η εν λόγω έκτακτη προχρηματοδότηση καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση του προγράμματος υποβάλλεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Καταβάλλεται εντός 60 ημερών από την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος.

* Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο “Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία” (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 94, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj>).»

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 1γ:

«1γ. Οι πόροι στο πλαίσιο των ειδικών στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο vii), στοιχείο β) σημεία v), xi) και xii), στοιχείο γ) σημείο iii), στοιχείο δ) σημείο vii) και στοιχείο ε) σημείο iii) προγραμματίζονται στο πλαίσιο των ειδικών προτεραιοτήτων που αντιστοιχούν στον αντίστοιχο στόχο πολιτικής.

Η Επιτροπή καταβάλλει το 30 % των κονδυλίων για τις εν λόγω προτεραιότητες όπως ορίζεται στην απόφαση για την έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος ως έκτακτη εφάπαξ προχρηματοδότηση επιπλέον της ετήσιας προχρηματοδότησης για το πρόγραμμα που προβλέπεται στο άρθρο 90 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Η εν λόγω έκτακτη προχρηματοδότηση καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση του προγράμματος υποβάλλεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Καταβάλλεται εντός 60 ημερών από την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, το ποσό που καταβάλλεται ως έκτακτη προχρηματοδότηση διαγράφεται από τους λογαριασμούς της Επιτροπής το αργότερο κατά την τελική λογιστική χρήση.

Σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, οι όποιοι τόκοι παράγονται από την έκτακτη προχρηματοδότηση χρησιμοποιούνται για το οικείο πρόγραμμα κατά τον ίδιο τρόπο με το ΕΤΠΑ και περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς της τελικής λογιστικής χρήσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 97 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η έκτακτη προχρηματοδότηση δεν αναστέλλεται.

Σύμφωνα με το άρθρο 105 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η προχρηματοδότηση που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των προς αποδέσμευση ποσών περιλαμβάνει την έκτακτη προχρηματοδότηση που καταβλήθηκε.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 112 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις ειδικές προτεραιότητες οι οποίες καθορίζονται προς στήριξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο vii), στοιχείο β) σημεία v), xi) και xii), στοιχείο γ) σημείο iii), στοιχείο δ) σημείο vii) και στοιχείο ε) σημείο iii) του παρόντος άρθρου είναι 100 %.»

δ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τους ΣΠ 2 και 3, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών στόχων που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημεία x), xi) και xiii) και στοιχείο γ) σημείο iii) του παρόντος άρθρου, στον βαθμό που η εν λόγω στήριξη συνάδει με το πεδίο εφαρμογής της στήριξης κατά τα άρθρα 6 και 7.»

ε) στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο δ):

«δ) συμβάλλουν στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων.»

2) Στο άρθρο 4, η παράγραφος 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Οι απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης που ορίζονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, περιλαμβανομένης της περίπτωσης μεταφοράς πόρων του ΕΤΠΑ μεταξύ των προτεραιοτήτων ενός προγράμματος ή μεταξύ προγραμμάτων και κατά την ενδιάμεση επανεξέταση σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Όταν κράτος μέλος υποβάλλει αίτηση τροποποίησης προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, τα ποσά που έχουν προγραμματιστεί για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο vi)

και στοιχείο β) σημείο ix) του παρόντος άρθρου, καθώς και για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο vii), στοιχείο β) σημεία v), xi) και xii), στοιχείο γ) σημείο iii), στοιχείο δ) σημείο vii) και στοιχείο ε) σημείο iii) του παρόντος άρθρου, μπορούν είτε να συνυπολογίζονται στα ποσά που απαιτούνται για τον ΣΠ 1 ή τον ΣΠ 2 είτε να κατανέμονται μεταξύ των δύο.»

3) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως εξής:

1) το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) όταν συμβάλλουν στους ειδικούς στόχους του ΣΠ1 που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία vi) και vii) του παρόντος κανονισμού ή στον ειδικό στόχο του ΣΠ2 που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο ix) του παρόντος κανονισμού.»

2) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο στ):

«στ) όταν συμβάλλουν σε σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, όπως έχει εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και την ανακοίνωση C(2021) 8481, διατηρώντας παράλληλα την εστίαση στις MME.»

3) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ζ):

«ζ) όταν διευκολύνουν τη βιομηχανική προσαρμογή που συνδέεται με την απανθρακοποίηση των διεργασιών παραγωγής και των προϊόντων.»

ii) το δεύτερο εδάφιο απαλείφεται

β) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 10 και 11:

«10. Πέραν των δυνατοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, τα κράτη μέλη μπορούν, με τη σύμφωνη γνώμη των οικείων διαχειριστικών αρχών, να κατανεύμουν πόρους από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στη συνιστώσα κράτους μέλους του ταμείου InvestEU για τη χρήση τους μέσω του χρηματοδοτικού μέσου InvestEU που καθορίζεται στο [άρθρο 10α του κανονισμού (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου]*. Οι συνεισφορές αυτές υπόκεινται στις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και συνυπολογίζονται για τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο εν λόγω άρθρο. Οι πόροι που προέρχονται από τα ποσά που καταβλήθηκαν στο χρηματοδοτικό μέσο InvestEU, ή μπορούν να αποδοθούν σε αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 διατίθενται στο κράτος μέλος σύμφωνα με τη συμφωνία συνεισφοράς και χρησιμοποιούνται για την παροχή στήριξης στο πλαίσιο του ίδιου στόχου ή των ίδιων στόχων υπό μορφή χρηματοδοτικών μέσων ή εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό.

11. Πέραν των δυνατοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 73 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, για έργα που συμμετέχουν άμεσα σε σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και την ανακοίνωση C(2021) 8481, η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να χορηγήσει στήριξη απευθείας από το ΕΤΠΑ, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πράξεις πληρούν τις

απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 73 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

* Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).».

4) Στο άρθρο 7, η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο β) τροποποιείται ως εξής:

«β) επενδύσεις για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, εκτός από εκείνες στις οποίες έχει απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 45) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.»

β) στο στοιχείο η), προστίθεται το ακόλουθο σημείο iv):

«iv) τις επενδύσεις σε πράξεις στις οποίες έχει απονεμηθεί σφραγίδα κυριαρχίας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795 στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων βάσει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής.».

5) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 7α:

«Άρθρο 7α

Ειδικές διατάξεις που συνδέονται με την ενδιάμεση επανεξέταση και τις σχετικές δυνατότητες ευελιξίας

1. Η Επιτροπή καταβάλλει το 2026 το 4,5 % της συνολικής στήριξης από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής όπως ορίζεται στην απόφαση για την έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος ως πρόσθετη εφάπαξ προχρηματοδότηση. Το ποσοστό της εν λόγω εφάπαξ προχρηματοδότησης αυξάνεται σε 9,5 % για προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» που καλύπτουν μία ή περισσότερες περιφέρειες NUTS2 οι οποίες συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία, υπό την προϋπόθεση ότι το πρόγραμμα δεν καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους. Όταν σε κράτος μέλος οι περιφέρειες NUTS 2 που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία περιλαμβάνονται αποκλειστικά σε προγράμματα που καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους, η αυξημένη προχρηματοδότηση που ορίζεται στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζεται στα εν λόγω προγράμματα.

Η πρόσθετη προχρηματοδότηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται μόνο όταν έχουν εγκριθεί ανακατανομές τουλάχιστον του 15 % των χρηματοδοτικών πόρων του προγράμματος σε μία ή περισσότερες ειδικές προτεραιότητες οι οποίες καθορίζονται για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία vi) και vii), στοιχείο β) σημεία v), ix), xi) και xii), στοιχείο γ) σημείο iii), στοιχείο δ) σημείο vii) και στοιχείο ε) σημείο iii) του παρόντος κανονισμού στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση του προγράμματος υποβάλλεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Η προχρηματοδότηση που οφείλεται στο κράτος μέλος και η οποία προκύπτει από τροποποιήσεις του προγράμματος σύμφωνα με την ανακατανομή στις προτεραιότητες που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, λογίζεται ως πληρωμή που πραγματοποιήθηκε το 2025 για τους σκοπούς του υπολογισμού των ποσών που πρέπει να αποδεδουλευθούν σύμφωνα με το άρθρο 105 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση τροποποίησης του προγράμματος υποβλήθηκε το 2025.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 63 παράγραφος 2 και το άρθρο 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η προθεσμία για την επιλεξιμότητα των δαπανών, την επιστροφή των δαπανών καθώς και για την αποδέσμευση είναι η 31η Δεκεμβρίου 2030. Η παρέκκλιση αυτή εφαρμόζεται μόνο όταν έχουν εγκριθεί τροποποιήσεις του προγράμματος που ανακατανέμουν τουλάχιστον το 15 % των χρηματοδοτικών πόρων του προγράμματος σε μία ή περισσότερες ειδικές προτεραιότητες οι οποίες καθορίζονται για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία vi) και vii), στοιχείο β) σημεία v), ix), xi) και xii), στοιχείο γ) σημείο iii), στοιχείο δ) σημείο vii) και στοιχείο ε) σημείο iii) του παρόντος κανονισμού στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν, σε αιτήσεις τροποποίησης προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, να ζητήσουν την ανακατανομή των πόρων του ΕΤΠΑ που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στην Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία και στο Μέσο Διαπεριφερειακών Επενδύσεων Καινοτομίας που αναφέρονται στο άρθρο 12 και στο άρθρο 13 του παρόντος κανονισμού αντίστοιχα. Οι ανακατανομημένοι πόροι χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους. Οι εν λόγω ανακατανομές δεν συνιστούν μεταφορές κατά την έννοια του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 112 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για προτεραιότητες σε προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» που καλύπτουν μία ή περισσότερες περιφέρειες NUTS2 οι οποίες συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία είναι 100 %. Το υψηλότερο ποσοστό συγχρηματοδότησης δεν εφαρμόζεται σε προγράμματα που καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του οικείου κράτους μέλους, εκτός εάν οι εν λόγω περιφέρειες περιλαμβάνονται μόνο σε προγράμματα που καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους. Η παρέκκλιση εφαρμόζεται μόνο όταν έχουν εγκριθεί ανακατανομές τουλάχιστον του 15 % των χρηματοδοτικών πόρων του προγράμματος σε μία ή περισσότερες ειδικές προτεραιότητες οι οποίες καθορίζονται για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία vi) και vii), στοιχείο β) σημεία v), ix), xi) και xii), στοιχείο γ) σημείο iii), στοιχείο δ) σημείο vii) και στοιχείο ε) σημείο iii) του παρόντος κανονισμού στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση του προγράμματος υποβάλλεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

5. Πέραν της αξιολόγησης για κάθε πρόγραμμα όσον αφορά το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης που πρέπει να υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν εκ νέου συμπληρωματική αξιολόγηση, καθώς και σχετικά αιτήματα για τροποποιήσεις του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τους ειδικούς στόχους που θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) XXXX/XXXX [ο παρών κανονισμός], εντός 2 μηνών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) XXXX/XXXX [ο παρών

κανονισμός]. Ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

6. Όταν η συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής για το κλίμα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, υπερβαίνει τον στόχο του 37 % των συνολικών κονδυλίων του, το ποσό που υπερβαίνει τον εν λόγω στόχο μπορεί να λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ για το κλίμα με σκοπό την επίτευξη του στόχου του 30 % των συνολικών κονδυλίων του. Τα ποσά συνεισφοράς του ΕΤΠΑ για το κλίμα που υπερβαίνουν τον στόχο του 30 % των συνολικών κονδυλίων του μπορούν να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής για το κλίμα.».

6) Στο άρθρο 12, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:

«4. Οι καινοτόμες δράσεις που έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας και συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της εν λόγω πρόσκλησης και δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών μπορούν να λάβουν σφραγίδα αριστείας από την Επιτροπή.

Για τους σκοπούς της σφραγίδας αριστείας, η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία θεωρείται άλλη πηγή της Ένωσης διαφορετική από τα προγράμματα που υλοποιούνται και καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.».

7) Στο παράρτημα I, ο πίνακας 1 τροποποιείται ως εξής:

α) στον στόχο πολιτικής 1 προστίθεται η ακόλουθη σειρά:

	«vii) ενίσχυση των βιομηχανικών ικανοτήτων για την προώθηση των ικανοτήτων διπλής χρήσης καθώς και των αμυντικών ικανοτήτων	Κάθε RCO που παρατίθεται για τους ειδικούς στόχους i), iii) RCO128 Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις που συνδέονται κυρίως με την προώθηση ικανοτήτων διπλής χρήσης και αμυντικών ικανοτήτων (RearmEU) — Επιχειρήσεις	Κάθε RCR που παρατίθεται για τους ειδικούς στόχους i), iii)».
--	---	--	---

β) στον στόχο πολιτικής 2, η σειρά για τον ειδικό στόχο v) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

	«v) Προαγωγή της ασφαλούς πρόσβασης	RCO30 Μήκος νέων ή	RCR41 Πληθυσμός
--	-------------------------------------	--------------------	-----------------

	στο νερό, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων και της ανθεκτικότητας των υδάτων	αναβαθμισμένων σωλήνων για τα συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης — km RCO31 Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για το δημόσιο δίκτυο συλλογής λυμάτων — km RCO32 Νέα ή αναβαθμισμένη ικανότητα επεξεργασίας λυμάτων — ισοδύναμο πληθυσμού	συνδεδεμένος σε βελτιωμένο δημόσιο δίκτυο ύδρευσης — άτομα RCR42 Πληθυσμός συνδεδεμένος σε τουλάχιστον δευτερεύον δημόσιο σύστημα επεξεργασίας λυμάτων — άτομα RCR43 Απώλειες νερού σε συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης — κυβικά μέτρα ετησίως»
--	---	--	---

γ) στον στόχο πολιτικής 2 προστίθενται οι ακόλουθες σειρές:

	«xi) προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση και σχετικών μεταρρυθμίσεων	RCO18 Οικονομικά προσιτές κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση — κατοικίες RCO65 Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων οικονομικά προσιτών κατοικιών και εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης — άτομα RCO130 Μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με την οικονομικά προσιτή και την κοινωνική στέγαση — αριθμός	RCR26 Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: οικονομικά προσιτές κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα) — MWh/έτος RCR29 Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου — τόνοι ισοδύναμου CO ₂ /έτος RCR67 Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων οικονομικά προσιτών κατοικιών και εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης — χρήστες/έτος
	xii) προώθηση των ενεργειακών	RCO 59 Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων	

γραμμών διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, καθώς και ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης	(σημεία ανεφοδιασμού/επαναφόρτισης) RCO 131 Γραμμές δικτύου μεταφοράς ενέργειας και γραμμές διασύνδεσης — πρόσφατα κατασκευασμένες ή βελτιωμένες»·	
--	---	--

δ) στον στόχο πολιτικής 3 προστίθεται η ακόλουθη σειρά:

	«iii) ανάπτυξη ανθεκτικών αμυντικών υποδομών ή υποδομών διπλής χρήσης για την ενίσχυση της στρατιωτικής κινητικότητας στην Ένωση	Κάθε RCO που παρατίθεται για τους ειδικούς στόχους i), ii) RCO129 Υποδομές προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις στρατιωτικής κινητικότητας,	Κάθε RCR που παρατίθεται για τους ειδικούς στόχους i), ii)»·
--	--	---	--

ε) στον στόχο πολιτικής 4 προστίθεται η ακόλουθη σειρά:

	«vii) προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση και σχετικών μεταρρυθμίσεων	RCO18 Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση — κατοικίες RCO65 Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης και οικονομικά προσιτών κατοικιών — άτομα RCO130 Μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με την οικονομικά προσιτή και την κοινωνική στέγαση — αριθμός	RCR26 Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα) — MWh/έτος RCR29 Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου — τόνοι ισοδύναμου CO ₂ /έτος RCR67 Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων οικονομικά προσιτών κατοικιών και εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης — χρήστες/έτος»·
--	--	---	---

στ) στον στόχο πολιτικής 5 προστίθεται η ακόλουθη σειρά:

	<p>«iii) ενίσχυση της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης, μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση, και της ανάπτυξης σχετικών μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τύπους εδαφών</p>	<p>RCO18 Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση — κατοικίες RCO65 Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων οικονομικά προσιτών κατοικιών και εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης — άτομα RCO130 Μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με την οικονομικά προσιτή και την κοινωνική στέγαση — αριθμός</p>	<p>RCR26 Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα) — MWh/έτος RCR29 Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου — τόννοι ισοδύναμου CO₂/έτος RCR67 Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων οικονομικά προσιτών κατοικιών και εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης — χρήστες/έτος».</p>
--	---	--	---

Άρθρο 2

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 8 παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

α) στο πρώτο εδάφιο, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο (ιστ):

«ιστ) προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση και σχετικών μεταρρυθμίσεων.»

β) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το ΤΔΜ μπορεί επίσης να στηρίζει παραγωγικές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εκτός των ΜΜΕ, με διατήρηση της έμφασης στις ΜΜΕ, ανεξάρτητα από το αν η ανάλυση αναγκών διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχείο η) του παρόντος κανονισμού και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της. Οι επενδύσεις αυτές είναι επιλέξιμες μόνον εφόσον δεν οδηγούν σε μετεγκατάσταση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 27) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Η παροχή της εν λόγω στήριξης δεν απαιτεί αναθεώρηση του εδαφικού σχεδίου δίκαιης μετάβασης, όταν η εν λόγω αναθεώρηση συνδέεται αποκλειστικά με την ανάλυση των αναγκών. Η μαθητεία και οι θέσεις

εργασίας, η εκπαίδευση ή η κατάρτιση για νέες δεξιότητες λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία επιλογής.»

γ) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για πράξεις στις οποίες έχει απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 45) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και για έργα που συμμετέχουν άμεσα σε σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και την ανακοίνωση C(2021) 848, η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να χορηγήσει στήριξη απευθείας από το ΤΔΜ, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πράξεις συνεισφέρουν στον ειδικό στόχο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού και στην υλοποίηση των εδαφικών σχεδίων δίκαιης μετάβασης.»

2) Στο άρθρο 9, το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) επενδύσεις που σχετίζονται με την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση ή την καύση ορυκτών καυσίμων, με εξαίρεση τις επενδύσεις σε πράξεις στις οποίες έχει απονεμηθεί σφραγίδα κυριαρχίας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795 στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων βάσει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής.»

3) Στο άρθρο 10, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Όταν πόροι του ΤΔΜ έχουν προγραμματιστεί ως προτεραιότητες στο πλαίσιο προγράμματος το οποίο περιλαμβάνει επίσης πόρους του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, πέραν της αξιολόγησης για κάθε πρόγραμμα όσον αφορά το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης που πρέπει να υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν εκ νέου συμπληρωματική αξιολόγηση, καθώς και σχετικά αιτήματα για τροποποιήσεις του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τους ειδικούς στόχους που θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) XXXX/XXXX [ο παρών κανονισμός], εντός 2 μηνών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) XXXX/XXXX [ο παρών κανονισμός]. Ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Όταν το εν λόγω πρόγραμμα επωφελείται από παράταση της προθεσμίας για την επιλεξιμότητα των δαπανών, την επιστροφή των δαπανών, καθώς και για την αποδέσμευση σύμφωνα με το άρθρο 7α του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058, η εν λόγω παράταση ισχύει και για τους πόρους του ΤΔΜ.»

4) Στο άρθρο 11 παράγραφος 2, το στοιχείο θ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«θ) σε περίπτωση που η υποστήριξη παρέχεται σε επενδύσεις για να επιτευχθεί η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, κατάλογο των πράξεων που πρόκειται να υποστηριχθούν και αιτιολόγηση ότι συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και οδηγούν σε μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κάτω των σχετικών δεικτών αναφοράς που χρησιμοποιούνται για τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής βάσει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, και με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πράξεις είναι απαραίτητες για την προστασία σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας.»

5) Στο άρθρο 12 παράγραφος 2, η τρίτη περίοδος απαλείφεται.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την [ημέρα] που έπεται της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	3
1.1.	Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας	3
1.2.	Σχετικοί τομείς πολιτικής.....	3
1.3.	Στόχοι.....	3
1.3.1.	Γενικοί στόχοι.....	3
1.3.2.	Ειδικοί στόχοι.....	3
1.3.3.	Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις.....	3
1.3.4.	Δείκτες επιδόσεων.....	3
1.4.	Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:.....	4
1.5.	Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας	4
1.5.1.	Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας.....	4
1.5.2.	Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.	4
1.5.3.	Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος	4
1.5.4.	Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα.....	5
1.5.5.	Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής.....	5
1.6.	Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών της επιπτώσεων.....	6
1.7.	Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού	6
2.	ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	8
2.1.	Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων	8
2.2.	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	8
2.2.1.	Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται.....	8
2.2.2.	Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους.....	8
2.2.3.	Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)	8
2.3.	Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας	9

3.	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	10
3.1.	Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται	10
3.2.	Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις	12
3.2.1.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις12	
3.2.1.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	12
3.2.1.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό	17
3.2.2.	Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις	22
3.2.3.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις .	24
3.2.3.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	24
3.2.3.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό	24
3.2.3.3.	Σύνολο πιστώσεων	24
3.2.4.	Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους	25
3.2.4.1.	Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	25
3.2.4.2.	Χρηματοδοτούμενες από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό	26
3.2.4.3.	Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους	26
3.2.5.	Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις που σχετίζονται με την ψηφιακή τεχνολογία	28
3.2.6.	Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	28
3.2.7.	Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση	28
3.3.	Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα	29
4.	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	29
4.1.	Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας	30
4.2.	Δεδομένα	30
4.3.	Ψηφιακές λύσεις	31
4.4.	Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας	31
4.5.	Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής	32

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού 2021/1056 και του κανονισμού 2021/1058 [...]

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Πολιτική συνοχής: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ταμείο Συνοχής και Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ).

1.3. Στόχοι

1.3.1. Γενικοί στόχοι

Τα ταμεία της πολιτικής για τη συνοχή και το ΤΔΜ παρέχουν χρηματοδότηση για τη στήριξη της αρμονικής ανάπτυξης της ΕΕ, μέσω δράσεων που οδηγούν στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της.

Για τη στήριξη αυτού του πρωταρχικού στόχου, τα ταμεία συμβάλλουν επίσης στην προώθηση βασικών στόχων πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της συνολικής ανταγωνιστικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ, καθώς και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και των ευκαιριών που συνδέονται με την πράσινη, την ψηφιακή και την κοινωνική μετάβαση.

1.3.2. Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος αριθ. 1

Επιτάχυνση της υλοποίησης των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2021-2027 με την ενίσχυση της ευελιξίας και πρόβλεψη τομέων απλούστευσης για τη χρήση των κονδυλίων της πολιτικής για τη συνοχή.

Ειδικός στόχος αριθ. 2

Παροχή στήριξης από τα ταμεία της πολιτικής για τη συνοχή στο πλαίσιο των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 σε επενδύσεις που σχετίζονται με την άμυνα ως βραχυπρόθεσμη αντίδραση σε πρόσφατα γεωπολιτικά γεγονότα, με την παροχή πρόσθετων δυνατοτήτων στα κράτη μέλη για αύξηση των επενδύσεων στον τομέα της άμυνας και για ενίσχυση των παραγωγικών ικανοτήτων και των ανθεκτικών υποδομών διπλής χρήσης.

Έμφαση στη σημασία της αντιμετώπισης της στεγαστικής κρίσης με τη δημιουργία κινήτρων στο κανονιστικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027 για επενδύσεις σε οικονομικά προσιτή στέγαση.

Έμφαση στη στρατηγική σημασία της ασφαλούς πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης και ανθεκτικής διαχείρισης των υδάτων μέσω της δημιουργίας κινήτρων στο κανονιστικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027 για επενδύσεις σε σχετικά έργα.

Αντιμετώπιση ειδικών εδαφικών προκλήσεων των περιφερειών που συνορεύουν με την Ουκρανία, τη Ρωσία και τη Λευκορωσία.

1.3.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Ειδικός στόχος αριθ. 1

Μεγιστοποίηση της χρήσης των πόρων που διατίθενται στο ΕΤΠΑ και στο Ταμείο Συνοχής βάσει του ΠΔΠ 2021-2027 και των πόρων που διατίθενται στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης βάσει του ΠΔΠ 2021-2027 και του NGEU για τους στόχους πολιτικής που ορίζονται στους κανονισμούς.

Ειδικός στόχος αριθ. 2

Αύξηση της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων στον τομέα της άμυνας και προσαρμογή των κρίσιμων υποδομών κινητικότητας στις αναδύμενες αμυντικές προκλήσεις των κρίσιμων υποδομών κινητικότητας.

Αύξηση της στήριξης για την αντιμετώπιση των ειδικών προκλήσεων των περιφερειών που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία και την Ουκρανία.

Απορρόφηση επενδύσεων που στηρίζουν την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Απορρόφηση επενδύσεων σε κατασκευαστικά έργα και έργα ανακαίνισης στον τομέα της οικονομικά προσιτής στέγασης.

Απορρόφηση επενδύσεων σε έργα που αυξάνουν την ανθεκτικότητα των υδάτων της ΕΕ και βελτιώνουν τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων.

1.3.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Ειδικός στόχος αριθ. 1

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σχετικά με τα ποσά που σχετίζονται με πράξεις που επιλέχθηκαν και υλοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη και σχετικά με τις εκταμιεύσεις που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στα κράτη μέλη.

Ειδικός στόχος αριθ. 2

Κοινός δείκτης εκροών 128 — Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων που συνδέονται κυρίως με την προώθηση αμυντικών ικανοτήτων (RearmEU) — αριθμός επιχειρήσεων

Κοινός δείκτης εκροών 129 — Οδικές και σιδηροδρομικές γέφυρες που έχουν κατασκευαστεί ή αναβαθμιστεί για διπλή χρήση — αριθμός

Κοινός δείκτης εκροών 65 — Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης — αριθμός ατόμων

Κοινός δείκτης εκροών 43 — Απώλειες νερού σε συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης — κυβικά μέτρα ετησίως

1.4. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

νέα δράση

- νέα δράση έπειτα από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁸
- την παράταση υφιστάμενης δράσης
- συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Τα πρόσφατα οικονομικά και γεωπολιτικά γεγονότα έχουν φέρει στο προσκήνιο σημαντικές προτεραιότητες που απαιτούν σημαντικές επενδύσεις. Η πολιτική συνοχής παρέχει ένα ισχυρό πλαίσιο για αυτές τις επενδύσεις και οι ειδικές επενδύσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας τροποποίησης είναι ήδη δυνατές σε μεγάλο βαθμό βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου που διέπει τα ταμεία. Ως εκ τούτου, συνάδουν ήδη με τον γενικό στόχο της ενίσχυσης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής. Ωστόσο, ο ρυθμός και ο όγκος των επενδύσεων πρέπει να αυξηθούν. Η υπό εξέλιξη ενδιάμεση επανεξέταση των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2021-2027 αποτελεί σημαντική ευκαιρία αξιολόγησης του τρόπου με τον οποίο τα προγράμματα αυτά μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής. Συνεπώς, η παρούσα τροποποίηση δημιουργεί κίνητρα και δυνατότητες ευελιξίας που θα επιτρέψουν στα κράτη μέλη να εστιάσουν περισσότερο με πόρους από το ΠΔΠ σε αυτές τις προτεραιότητες εντός σχετικά σύντομου χρονικού διαστήματος.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Γενικά:

Σκοπός της τροποποίησης είναι να επιτραπεί στα κράτη μέλη να κατευθύνουν αναγκαία χρηματοδότηση της πολιτικής για τη συνοχή σε επενδύσεις σε τομείς πολιτικής που έχουν προσδιοριστεί ως προτεραιότητες, καθώς και να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της ΕΕ.

Ειδικός στόχος 1

Η χρηματοδότηση της πολιτικής για τη συνοχή είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική σταθερότητα, τη δικαιοσύνη και την ολοκλήρωση στην ΕΕ. Διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και στη διασφάλιση ισόρροπης ανάπτυξης σε όλα τα κράτη μέλη. Διασφαλίζει ότι όλες οι περιφέρειες διαθέτουν τους πόρους που χρειάζονται για να αναπτυχθούν, να καινοτομήσουν και να προσαρμοστούν στις μελλοντικές προκλήσεις, προωθώντας παράλληλα την αλληλεγγύη σε επίπεδο ΕΕ. Η διατήρηση και η επιτάχυνση της ροής κεφαλαίων προς τα κράτη μέλη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση του αναγκαίου επιπέδου δημόσιας χρηματοδότησης στα κράτη μέλη και για την επίτευξη των στόχων συνοχής που κατοχυρώνονται στη Συνθήκη.

⁸ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Ειδικός στόχος 2

Άμυνα: Στη Διακήρυξη των Βερσαλλιών του Μαρτίου του 2022, καθώς και στις ανακοινώσεις JOIN(2022) 24 και COM(2022) 60 υπογραμμίζεται ήδη η ανάγκη να ενισχύσει η ΕΕ την ετοιμότητα, την ικανότητα και την ανθεκτικότητά της για την καλύτερη προστασία των πολιτών της. Το ταχέως εξελισσόμενο γεωπολιτικό πλαίσιο των τελευταίων μηνών τόνισε την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες. Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 6ης Μαρτίου 2025 τονίζεται ότι «η Ευρώπη πρέπει να καταστεί πιο κυρίαρχη, πιο υπεύθυνη για την άμυνά της και καλύτερα εξοπλισμένη για να ενεργεί και να αντιμετωπίζει αυτόνομα τις άμεσες και μελλοντικές προκλήσεις και απειλές, υιοθετώντας μια σφαιρική προσέγγιση». Για τον σκοπό αυτόν, η ΕΕ θα επιταχύνει την κινητοποίηση των αναγκαιών μέσω και της αναγκαίας χρηματοδότησης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο «καλεί την Επιτροπή να προτείνει πρόσθετες πηγές χρηματοδότησης για την άμυνα σε επίπεδο ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της προσφοράς πρόσθετων δυνατοτήτων και κινήτρων σε όλα τα κράτη μέλη, με βάση τις αρχές της αντικειμενικότητας, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ισότιμης μεταχείρισης των κρατών μελών, όσον αφορά τη χρήση των αντίστοιχων υφιστάμενων πιστώσεων στο πλαίσιο σχετικών προγραμμάτων ενωσιακής χρηματοδότησης, και να υποβάλει ταχέως σχετικές προτάσεις».

Ανταγωνιστικότητα: Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας σε στρατηγικούς τομείς και η μείωση των εξαρτήσεων της ευρωπαϊκής οικονομίας μέσω του πράσινου και του ψηφιακού μετασχηματισμού αποτελούν την πυξίδα της ΕΕ τα τελευταία χρόνια. Ο κανονισμός STEP έχει ήδη εισαγάγει αυξημένες δυνατότητες για τη στήριξη στρατηγικών τεχνολογιών και κρίσιμων τομέων, μέσω της χρήσης των κεφαλαίων της πολιτικής για τη συνοχή. Η πρόταση δίνει περαιτέρω ώθηση στην αξιοποίηση της κλίμακας της ΕΕ για επενδύσεις σε τομείς σημαντικούς για τη μελλοντική ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Οικονομικά προσιτή στέγαση: Η πρόσφατη κρίση του κόστους ζωής έχει επιδεινώσει το μακροχρόνιο πρόβλημα της οικονομικής προσιτότητας της στέγασης στην ΕΕ. Η γενική τάση παρατηρείται σε όλα τα κράτη μέλη και στις πολιτικές κατευθύνσεις αναγνωρίζεται ότι το πρόβλημα αυτό ασκεί πιέσεις στη συνοχή. Για τον σκοπό αυτόν, συστάθηκε ειδική ομάδα εντός της Επιτροπής και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συγκρότησε ειδική επιτροπή για τη στεγαστική κρίση. Εν αναμονή και σύμφωνα με τον γενικό στόχο του ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης, η ενδιάμεση επανεξέταση των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή παρέχει την ευκαιρία να τονιστεί η σημασία της ανθεκτικότητας των υδάτων και να δημιουργηθούν κίνητρα που θα επιτρέψουν στα κράτη μέλη να κατευθύνουν μέρος των οικείων κονδυλίων της πολιτικής για τη συνοχή σε μέτρα που στηρίζουν την οικονομικά προσιτή στέγαση.

Ενεργειακές γραμμές διασύνδεσης και σχετικές υποδομές μεταφοράς και υποδομές επαναφόρτισης: Η αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας και ολοκλήρωσης, η μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και η ενίσχυση της ενεργειακής ανεξαρτησίας είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου η ΕΕ να στηρίξει ένα βιώσιμο και ανθεκτικό ενεργειακό σύστημα. Η πολιτική συνοχής επενδύει ήδη στη δημιουργία έξυπνων ενεργειακών συστημάτων και στην ανάπτυξη υποδομών φόρτισης που υποστηρίζουν την ηλεκτρική κινητικότητα.

Ωστόσο, για να επιταχυνθούν οι επενδυτικές προσπάθειες στον τομέα αυτόν και να επιτευχθεί μεγαλύτερη διασυννοριακή ενεργειακή ολοκλήρωση, είναι σημαντικό να παρασχεθούν ειδικά κίνητρα για την προώθηση των ενεργειακών γραμμών

διασύνδεσης και των σχετικών υποδομών μεταφοράς, καθώς και για την ανάπτυξη υποδομών φόρτισης που υποστηρίζουν την ηλεκτρική κινητικότητα.

Πρόσβαση στο νερό και διαχείριση των υποδομών: Παρά το ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία και τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, η διαρθρωτική κακοδιαχείριση των υδάτων έχει οδηγήσει στη συνεχιζόμενη υποβάθμιση και ρύπανση των πόρων αυτών και των οικοσυστημάτων που σχετίζονται με τα ύδατα, μεταξύ των οποίων τα παράκτια και τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Τα τελευταία 5 χρόνια, πλημμύρες, παρατεταμένες ξηρασίες και λειψυδρία πλήττουν όλο και περισσότερες περιοχές της ΕΕ και τα φαινόμενα αυτά επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή, τη ρύπανση και την απώλεια βιοποικιλότητας. Η διασυνοριακή φύση των προκλήσεων στον τομέα του νερού, ο διατομεακός χαρακτήρας τους και η σημασία τους για την υλοποίηση των πολιτικών και της νομοθεσίας της ΕΕ σε διάφορους τομείς αποτελούν σαφή βάση για μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων. Εν αναμονή της στρατηγικής, η ενδιάμεση επανεξέταση των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή παρέχει την ευκαιρία να διοχετευθεί η αναγκαία χρηματοδότηση σε έργα που αφορούν την ασφάλεια της πρόσβασης στο νερό, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και την ανθεκτικότητα των υδάτων.

1.5.3. *Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος*

Οι πρόσφατες τροποποιήσεις των κανονισμών για τις περιόδους 2014-2020 και 2021-2027 στο πλαίσιο της κρίσης COVID-19, της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας στην Ουκρανία, της ενεργειακής κρίσης και της ανταγωνιστικότητας (STEP) είχαν ως αποτέλεσμα σημαντική απορρόφηση κεφαλαίων για τη στήριξη σχετικών επενδύσεων.

1.5.4. *Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα*

Η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τα υφιστάμενα κονδύλια της πολιτικής για τη συνοχή και έχει ως στόχο να συμβάλει στην επιτάχυνση των επενδύσεων των ταμείων με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο.

1.5.5. *Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής*

Η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη βασική δομή του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου της πολιτικής για τη συνοχή ούτε μεταβάλλει τα σταθερά κονδύλια των κρατών μελών. Στόχος είναι να δοθεί έμφαση και να παρασχεθούν κίνητρα για μέτρα στήριξης που είναι ήδη δυνατά εντός του πεδίου εφαρμογής των ταμείων και τα οποία είναι συμπληρωματικά προς επενδύσεις που πραγματοποιούνται μέσω άλλων επιλογών χρηματοδότησης είτε σε επίπεδο ΕΕ είτε σε επίπεδο κρατών μελών.

1.6. Διάρκεια της πρότασης/προτοβουλίας και των δημοσιονομικών της επιπτώσεων

περιορισμένη διάρκεια

- δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2026 έως το 2029 για πιστώσεις πληρωμών. Καμία επίπτωση στις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού⁹

Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Οι κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 εξακολουθούν να εφαρμόζονται πλήρως:

Επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος: τουλάχιστον μία φορά ετησίως

Ετήσια επανεξέταση επιδόσεων μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής

Διαβίβαση δεδομένων ανά πρόγραμμα: πέντε φορές ετησίως

Ετήσια έκθεση (λογιστικού) ελέγχου.

Τελική έκθεση επιδόσεων για κάθε πρόγραμμα πρέπει να υποβληθεί έως τις 15 Φεβρουαρίου 2031.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται

Η πρόταση τροποποίησης δεν μεταβάλλει την υφιστάμενη μέθοδο επιμερισμένης διαχείρισης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, ούτε τους μηχανισμούς εκτέλεσης, τους όρους πληρωμής ή τις στρατηγικές ελέγχου που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Δεν έχουν εντοπιστεί συγκεκριμένοι κίνδυνοι. Η πρόταση τροποποίησης δεν μεταβάλλει διαρθρωτικά τη δομή διαχείρισης κινδύνου και ελέγχου των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή, η οποία θεωρείται κατάλληλη για τις προβλεπόμενες επενδύσεις.

⁹ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

- 2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Το πλαίσιο ελέγχου της πολιτικής για τη συνοχή παραμένει αμετάβλητο και πλήρως εφαρμοστέο. Το πλαίσιο σχεδιάστηκε για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και προσαρμόστηκε κατά τη διάρκεια πολλαπλών περιόδων προγραμματισμού ώστε να ληφθούν υπόψη οι συστάσεις του ΕΕΣ και της OLAF.

- 2.3. **Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας**

Τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται με το υφιστάμενο πλαίσιο ελέγχου της πολιτικής για τη συνοχή και πρέπει να διαθέτουν σύστημα διαχείρισης και ελέγχου που να επιτρέπει την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και την αναφορά παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ¹⁰	χωρών ΕΖΕΣ ¹¹	υποψηφίων για ένταξη χωρών και δυνάμει υποψηφίων μελών ¹²	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα για ειδικό προορισμό
H2a	05 02 01 ΕΤΠΑ — Επιχειρησιακές δαπάνες	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
H2a	05 03 01 ΤΣ — Επιχειρησιακές δαπάνες	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

¹⁰ ΔΠ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

¹¹ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

¹² Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω

3.2.1.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		Αριθμός	H2a				
ΓΔ: REGIO.			Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021-2027
Επιχειρησιακές πιστώσεις							
05.0201 ΕΤΠΑ Επιχειρησιακές δαπάνες	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)			0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	(2α)			[3 060,000]	[- 3 060,000]	0,000
05.0301 ΤΣ Επιχειρησιακές δαπάνες	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)			0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	(2β)			[540,000]	[- 540,000]	0,000
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ¹³							
Γραμμή του προϋπολογισμού		(3)					0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ REGIO	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	=2α+2β+3	0,000	0,000	[3 600,000]	[- 3 600,000]	0,000
			Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021-2027
ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

¹³ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Πληρωμές		(5)	0,000	0,000	[3 600,000]	[- 3 600,000]	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 2α	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	=5+6	0,000	0,000	[3 600,000]	[- 3 600,000]	0,000
			Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021- 2027
• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	(5)	0,000	0,000	[3 600,000]	[- 3 600,000]	0,000
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των τομέων 1 έως 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Πληρωμές	=5+6	0,000	0,000	[3 600,000]	[- 3 600,000]	0,000

Με βάση την εκτιμώμενη απορρόφηση της πρότασης, η συνολική πρόσθετη προχρηματοδότηση που θα καταβληθεί το 2026 ανέρχεται σε **[16,1 δις.] EUR**. Ταυτόχρονα, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων πληρωμών και των αλλαγών εκτέλεσης, οι καθαρές δημοσιονομικές επιπτώσεις εκτιμώνται σε [3,6] δις. EUR, τα οποία θα συμπεριληφθούν στο σχέδιο προϋπολογισμού του 2026. Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις είναι δημοσιονομικά ουδέτερες κατά τη διάρκεια του ΠΔΠ.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες» ¹⁴				
ΓΔ: <.....>		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027
• Ανθρώπινοι πόροι		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ <.....>		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Πιστώσεις				

ΓΔ: <.....>		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027
• Ανθρώπινοι πόροι		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ <.....>		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Πιστώσεις				

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	0,000	0,000	[3 600,000]	[− 3 600,000]	0,000

¹⁴

Οι αναγκαίες πιστώσεις θα πρέπει να καθοριστούν με βάση τα αριθμητικά στοιχεία για το μέσο ετήσιο κόστος που είναι διαθέσιμα στην κατάλληλη ιστοσελίδα της BUDGpedia.

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις (δεν συμπληρώνεται για αποκεντρωμένους οργανισμούς)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ↓			Έτος 2024		Έτος 2025		Έτος 2026		Έτος 2027		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να αποτυπώνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. τμήμα 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ		
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																		
	Είδος ¹⁵	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ¹⁶ ...																			
— Αποτέλεσμα																			
— Αποτέλεσμα																			
— Αποτέλεσμα																			
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																			
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																			
— Αποτέλεσμα																			
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																			
ΣΥΝΟΛΑ																			

¹⁵ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

¹⁶ Όπως περιγράφεται στο τμήμα 1.3.2. «Ειδικοί στόχοι»

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω

3.2.3.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
ΤΟΜΕΑΣ 7					
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7					
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

3.2.4. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω

3.2.4.1. Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδύναμων πλήρους απασχόλησης (ΠΠΑ)¹⁷

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)				

¹⁷ Διευκρινίστε κάτω από τον πίνακα πόσα ΠΠΑ, εντός του αναφερόμενου αριθμού, έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και ποιες είναι οι καθαρές ανάγκες σας.

20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	0	0	0	0
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε ΠΙΑ)				
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης [XX.01.YY.YY]	— στην έδρα	0	0	0
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 7	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 7	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0

3.2.4.2. Χρηματοδοτούμενες από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)				
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	0	0	0	0
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδες ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης)				
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης [XX.01.YY.YY]	— στην έδρα	0	0	0
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 7	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 7	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0

3.2.4.3. Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους

ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ + ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)				
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	0	0	0	0
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0

01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδες ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης)				
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης [XX.01.YY.YY]	— στην έδρα	0	0	0
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 7	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 7	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0

Το προσωπικό που απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης (σε ΙΙΑ):

	Θα καλυφθεί από το εν ενεργεία προσωπικό που είναι διαθέσιμο στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Έκτακτο πρόσθετο προσωπικό*		
		Θα χρηματοδοτηθεί από τον τομέα 7 ή από τη γραμμή για την Έρευνα	Θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή ΒΑ	Θα χρηματοδοτηθεί από τέλη
Θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού			Άνευ Αντικειμένου	
Εξωτερικό προσωπικό (AC, END, INT)				

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	
Εξωτερικό προσωπικό	

3.2.5. *Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις που σχετίζονται με την ψηφιακή τεχνολογία*

Υποχρεωτικό: στον πίνακα που ακολουθεί θα πρέπει να συμπεριληφθεί η βέλτιστη εκτίμηση των σχετικών με την ψηφιακή τεχνολογία επενδύσεων που συνεπάγεται η πρόταση/πρωτοβουλία.

Κατ' εξαίρεση, όταν απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης/πρωτοβουλίας, οι πιστώσεις του τομέα 7 θα πρέπει να παρατίθενται στην καθορισμένη γραμμή.

Οι πιστώσεις των τομέων 1-6 θα πρέπει να καταχωρίζονται ως «δαπάνες πολιτικών ΤΠ για επιχειρησιακά προγράμματα». Οι δαπάνες αυτές αφορούν τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό που θα χρησιμοποιηθεί για την επαναχρησιμοποίηση/αγορά/ανάπτυξη πλατφορμών/εργαλείων ΤΠ που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας και τις συναφείς επενδύσεις τους (π.χ. άδειες, μελέτες, αποθήκευση δεδομένων κ.λπ.). Οι πληροφορίες στον παρόντα πίνακα θα πρέπει να συνάδουν με τα στοιχεία που παρατίθενται στο τμήμα 4 «Ψηφιακές διαστάσεις».

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων ψηφιακού τομέα και πιστώσεων ΤΠ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ Ο ΠΑΠ 2021-2027
ΤΟΜΕΑΣ 7					
Δαπάνες ΤΠ (εσωτερικές)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7					
Δαπάνες πολιτικών ΤΠ για επιχειρησιακά προγράμματα	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

3.2.7. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης					
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων					

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - στους ιδίους πόρους
 - στα λοιπά έσοδα
 - Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ¹⁸			
		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027
Άρθρο					

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

4.1. Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας

Οι ψηφιακές απαιτήσεις περιορίζονται στην προσαρμογή και την επέκταση ήδη εφαρμοζόμενων λύσεων για προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης, και συγκεκριμένα του SFC2021. Οι προσαρμογές θα αντιστοιχούν στον ορισμό και την προσθήκη ειδικών προτεραιοτήτων στα τροποποιημένα προγράμματα.

4.2. Δεδομένα

Τα απαιτούμενα δεδομένα αποτελούν επέκταση και προσαρμογή του μοντέλου δεδομένων που εφαρμόζεται ήδη για τα προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης. Τηρείται η αρχή «μόνον άπαξ» και καθώς πρόκειται για επέκταση υφιστάμενης λύσης διασφαλίζεται η πλήρης επαναχρησιμοποίηση των υφιστάμενων δεδομένων.

4.3. Ψηφιακές λύσεις

Η ψηφιακή λύση αποτελεί ήσσονος σημασίας προσαρμογή της πλατφόρμας SFC2021, η

¹⁸ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

οποία είναι το εργαλείο που χρησιμοποιείται για όλα τα προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης.

4.4. Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας

Το SFC2021 έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή και χρησιμοποιείται από όλα τα μέρη. Το εργαλείο είναι διαλειτουργικό με άλλα συστήματα και χρησιμοποιεί τυποποιημένες τεχνικές για την ανταλλαγή πληροφοριών

4.5. Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής

Οι αλλαγές που απαιτούνται στο SFC2021 θα σχεδιαστούν και θα εφαρμοστούν κατά τρόπο ώστε οι νέες απαιτήσεις να είναι έτοιμες κατά τον χρόνο έκδοσης και έναρξης ισχύος του τελικού κανονισμού.